

UNIQA Osiguranje d.d.

Finansijski izvještaji
za godinu završenu 31. decembra 2022.
i izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Strana
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 8
Zasebni i konsolidovani izvještaji o finansijskom položaju	9
Zasebni i konsolidovani izvještaji o dobiti ili gubitku	10
Zasebni i konsolidovani izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti	11
Zasebni i konsolidovani izvještaji o promjenama na kapitalu	12
Zasebni i konsolidovani izvještaji o novčanim tokovima	13 - 14
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje	15 – 105
Prilog 1 – Godišnji izvještaj o poslovanju	

**Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora
za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja**

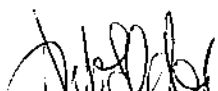
Uprava društva UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo („Društvo“) dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Društva, te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim izvještajnim okvirom i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na konceptu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje finansijske izvještaje Društva. Nadzorni odbor je dužan da odobri godišnje finansijske izvještaje, te ih podnese Skupštini Društva na usvajanje.

Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2022., prikazani na stranama od 9 do 105, odobreni su od strane Uprave dana 27. marta 2023. godine za podnošenje Nadzornom odboru.

U ime i za račun Društva:

Eldar Dudo
Direktor

Amela Omerašević
Izvršni Direktor

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničaru društva UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, zasebni i konsolidovani finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, fer prezentuju finansijski položaj društva UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo („Društvo“) i njegovog zavisnog društva (zajedno – „Grupa“) na dan 31. decembra 2022. godine, kao i zasebne i konsolidovane finansijske rezultate i novčane tokove Društva i Grupe za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje i reosiguranje u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Zasebni finansijski izvještaji Društva i konsolidovani finansijski izvještaji Grupe obuhvataju:

- zasebni i konsolidovani izvještaji o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine;
- zasebni i konsolidovani izvještaji o dobiti ili gubitku za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidovani izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidovani izvještaji o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- zasebni i konsolidovani izvještaji o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan; i
- napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje, koje uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MRevS). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

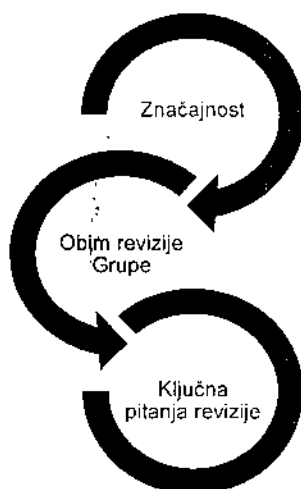
Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Društvo i Grupu u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standard za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji su relevantni za našu reviziju zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost Društva i Grupe: KM 740 hiljada, što predstavlja 1% zaračunate bruto premije.

Obim revizije Grupe

- Revizijski tim Grupe je izvršio reviziju Društva. Jedno zavisno društvo koja nema značajan uticaj na finansijske izvještaje nije revidirano.
- Prilikom utvrđivanja našeg cjelokupnog pristupa reviziji Grupe, utvrdili smo vrstu poslova koje smo trebali obaviti mi kao angažirani tim za reviziju Grupe, kako bismo mogli zaključiti je li prikupljeno dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza kao osnova za izražavanje našeg mišljenja o konsolidovanim finansijskim izvještajima Grupe u cjelini.
- Naš obim revizije adresirao je skoro 100% prihoda Grupe i skoro 99% apsolutne vrijednosti dobiti prije poreza.

Ključno pitanje revizije i za zasebne i za konsolidovane finansijske izvještaje

- Procjena obaveza ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obaveza („LAT“)

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u zasebnim i konsolidovanim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Izvršnog odbora, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Izvršnog odbora, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da zasebni i konsolidovani finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti Društva i Grupe za zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti

Društvo i Grupa:
BAM 740 hiljada

Osnov za definisanje

Društvo i Grupa:
1% od zaračunate bruto premije procijenjeno je u fazi planiranja revizije

Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti

Društvo i Grupa su profitno orijentisani. Ipak, po našem mišljenju, ostvarena dobit ne predstavlja na odgovarajući način relativnu veličinu aktivnosti, što je čini manje bitnom kao mjerilo za određivanje značajnosti. Na temelju toga, revizorski tim je odlučio upotrijebiti drugu uobičajenu mjeru uspješnosti - zaračunatu bruto premiju kao osnovu za značajnost koja je najčešće relevantna korisnicima finansijskih izvještaja i koja je generalno prihvaćena osnova za osiguravajuća društva. Odabrali smo 1% što je po našem mišljenju u skladu s kvantitativnim pragovima značajnosti koji se koriste za osiguravajuća društva

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Procjena obaveza ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obaveza („LAT“)

Pogledati napomene 6, 21 i 22 uz finansijske izvještaje.

Društvo i Grupa su priznali tehničke rezerve („Rezerve za ugovore o osiguranju – bruto i „Ostala rezervisanja (Rezervisanja za bonuse)“) u iznosu 194.359 hiljada BAM na dan 31. decembra 2021. godine što predstavlja 92% ukupnih obaveza Društva i Grupe. Radi se o području koje uključuje značajnu prosudbu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda, uključujući prije svega vrijeme i konačno potpuno podmirenje dugoročnih obaveza osiguranika, te smo stoga smatrali da je to ključno revizijsko pitanje u našoj reviziji.

U skladu sa industrijom osiguranja, Društvo i Grupa koriste modele procjene vrijednosti koji služe kao podloga za izračune tehničkih rezervi. Složenost modela može dovesti do grešaka, kao rezultat neadekvatnih/ nepotpunih podataka, odnosno dizajna ili primjene modela.

Ekonomske pretpostavke kao što su inflacija i kamatne stope i aktuarske pretpostavke kao što su smrtnost, morbiditet i ponašanja kupaca su ključni podaci koji se koriste za procjenu tih uglavnom dugoročnih obaveza. U postavljanju ovih pretpostavki primjenjuje se značajna prosudba.

Društva i Grupe provode LAT test kako bi se potvrdilo da su tehničke rezerve adekvatne u kontekstu očekivanih budućih novčanih odliva.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Koristili smo vlastite aktuarske stručnjake u obavljanju revizijskih postupaka.

Naša je revizija posebno bila usmjerena na modele koji se smatraju složenijima i/ili koji zahtijevaju značajnu prosudbu u postavljanju pretpostavki korištenih u izračunu tehničkih rezervi ili obavljanju LAT testa.

Dobili smo uvid u interni aktuarski proces uključujući utvrđivanje ekonomskih i aktuarskih pretpostavki od strane Izvršnog odbora i proces njihovog odobrenja.

U našim procjenama smo, po potrebi, također i razmatrali adekvatnost određenih ekonomskih i aktuarskih pretpostavki s obzirom na obrazloženja Izvršnog odbora u pogledu korištenih aktuarskih prosudbi, te radili usporedbu s primjenjivim iskustvima iz industrije.

Razmortili smo osjetljivost pretpostavki za izračun LAT-a i njihov uticaj na adekvatnost tehničkih rezervi.

Testirali smo valjanost testiranja adekvatnosti obaveza od strane Izvršnog odbora što predstavlja ključni test koji se provodi za provjeru jesu li obaveze adekvatne u odnosu na očekivane buduće ugovorne obaveze. Korišteni ulazni podaci usklađeni su s računovodstvenim evidencijama.

Naši poslovi vezani za LAT test uključivali su ocjenu razumnosti projiciranih novčanih tokova i razmatranje adekvatnosti pretpostavki usvojenih u pogledu iskustava industrije i specifičnih značajki proizvoda.

Također smo ocijenili adekvatnost objava u pogledu tih obaveza u zasebnim i konsolidovanim finansijskim izvještajima.

Kako smo prilagodili obim revizije za grupu

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izvještajima kao cjeline, pri čemu smo vodili računa o strukturi Grupe, računovodstvenim procesima i sistemima kontrole, kao i djelatnosti u kojoj Grupa posluje.

Grupu čine Društvo i jedno zavisno društvo:

- a) UNIQA Osiguranje d.d.Sarajevo revidiran od strane revizijskog tima grupe; i
- b) Zavisno društvo Uniq Assistance d.o.o. Sarajevo, koje nije revidirano.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju Društva propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje zasebne finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o zasebnim finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom zasebnih finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i zasebnih finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da o toj činjenici izvijestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvijestimo.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za zasebne i konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o društvima za osiguranje Federacije Bosne i Hercegovine kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Društvo ili Grupu, ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li zasebni i konsolidovani finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MRevS, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u zasebnim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u zasebnim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Društvo i Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj zasebnim i konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li zasebni i konsolidovani finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza o finansijskim informacijama društava ili o poslovnim aktivnostima unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i vršenje revizije Grupe. Imamo isključivu odgovornost za naše revizorsko mišljenje.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju zasebnih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Thomas Magill.

Za i u ime Price Waterhouse Coopers d.o.o.

Mirza Bihorac, Direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

27. mart 2022.

UNIQA Osiguranje d.d.
Zasebni i konsolidovani izvještaji o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2022. godine

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

		31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Napomena	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Imovina					
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	10.118	10.137	10.438	10.446
Imovina s pravom korištenja	11	382	382	646	646
Nematerijalna imovina	12	2.372	2.372	2.420	2.420
Odgođeni troškovi pribave	13	1.960	1.960	1.981	1.981
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	14	70.059	70.059	76.710	76.710
Ostala finansijska imovina		2.212	2.212	2.202	2.202
Depoziti u bankama	15	117.803	117.803	113.396	113.396
Dati krediti	16	1.301	1.301	1.379	1.379
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	17	8.959	8.959	7.363	7.363
Odgođena porezna imovina	36	832	832	-	-
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	18a	8.502	8.502	8.129	8.129
Ostala potraživanja	18b	2.678	2.881	1.168	1.273
Ulaganja u pridružena društva	19	2	-	2	-
Novac i novčani ekvivalenti	20	11.497	11.501	10.217	10.327
Ukupna imovina		238.677	238.901	236.051	236.272
Kapital					
Dionički kapital	27	16.003	16.003	16.003	16.003
Zakonske rezerve		12.485	12.587	12.485	12.587
Revalorizacijske rezerve		(7.485)	(7.485)	770	770
Zadržana dobit		6.029	6.064	4.174	4.225
Ukupno kapital		27.032	27.169	33.432	33.585
Obaveze					
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	21	193.904	193.904	189.638	189.638
Ostala rezervisanja	22	455	455	520	520
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	23	5.891	5.891	6.049	6.049
Obaveze za odgođeni porez	36	-	-	86	86
Obaveze po osnovu najмова	25	438	438	678	678
Obaveze po uzetim kreditima	26	4.742	4.745	-	-
Ostale obaveze	24	6.215	6.299	5.648	5.716
Ukupno obaveze		211.645	211.732	202.618	202.687
Ukupne obaveze i kapital		238.677	238.901	236.051	236.272

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

UNIQA Osiguranje d.d.
Zasebni i konsolidovani izvještaji o dobiti ili gubitku
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

		2022.		2021.	
	Napomena	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Obračunate bruto premije		74.356	74.356	71.300	71.300
Premije predane u reosiguranje		(10.003)	(10.003)	(7.782)	(7.782)
Neto obračunate premije		64.353	64.353	63.518	63.518
Bruto promjena rezerve prijenosne premije		(938)	(938)	(2.116)	(2.116)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje		992	992	(5)	(5)
Neto zarađena premija	28	64.407	64.407	61.397	61.397
Prihodi od provizija i naknada	29	2.002	2.002	1.282	1.282
Prihodi od kamata i dividendi	30	4.448	4.436	4.995	4.983
Ostali operativni prihodi	31	1.623	1.659	1.041	1.074
Neto prihod		72.480	72.504	68.715	68.736
Nastale štete i beneficije, bruto		(41.272)	(41.272)	(39.560)	(39.560)
Udio reosiguranja u nastalim štetama		3.588	3.588	2.734	2.734
Neto nastale štete i beneficije	32	(37.684)	(37.684)	(36.826)	(36.826)
Troškovi pribave	33	(17.205)	(17.205)	(15.773)	(15.773)
Administrativni troškovi	34	(12.122)	(12.162)	(11.354)	(11.318)
Ostali operativni troškovi	35	(2.096)	(2.096)	(2.118)	(2.118)
Dobit prije oporezivanja		3.373	3.357	2.644	2.701
Porez na dobit	36	(518)	(518)	(439)	(445)
NETO DOBIT		2.855	2.839	2.205	2.256
Zarada po dionici	37	0,16	0,16	0,12	0,12

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

UNIQA Osiguranje d.d.

**Zasebni i konsolidovani izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

	Napomena	2022.		2021.	
		Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Neto dobit		2.855	2.839	2.205	2.256
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje mogu biti reklasifikovane u dobit ili gubitak</i>					
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		(9.172)	(9.172)	(4.227)	(4.227)
Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		(917)	(917)	(423)	(423)
		<u>(8.255)</u>	<u>(8.255)</u>	<u>(3.804)</u>	<u>(3.804)</u>
<i>Stavke koje neće biti reklasifikovane u dobit ili gubitak</i>		-	-	-	-
UKUPNI OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK		<u>(8.255)</u>	<u>(8.255)</u>	<u>(3.804)</u>	<u>(3.804)</u>
UKUPNI SVEOBUH VATNI GUBITAK		<u>(5.400)</u>	<u>(5.416)</u>	<u>(1.599)</u>	<u>(1.548)</u>

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

UNIQA Osiguranje d.d.**Zasebni i konsolidovani izvještaji o promjenama na kapitalu****za godinu završenu 31. decembra 2022.***(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

<u>Društvo</u>	Dionički kapital	Statutorne rezerve	Revalorizacione rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2021.	8.001	17.482	4.574	5.974	36.031
Dobit	-	-	-	2.205	2.205
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(3.804)	-	(3.804)
<i>Ukupni sveobuhvatni gubitak</i>	-	-	(3.804)	2.205	(1.599)
Povećanje kapitala iz rezervi	8.002	(8.002)	-	-	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(1.000)	(1.000)
Raspored dobiti iz prethodnih godina	-	3.005	-	(3.005)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	16.003	12.485	770	4.174	33.432
Dobit	-	-	-	2.855	2.855
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(8.255)	-	(8.255)
<i>Ukupni sveobuhvatni gubitak</i>	-	-	(8.255)	2.855	(5.400)
Isplaćene dividende	-	-	-	(1.000)	(1.000)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	16.003	12.485	(7.485)	6.029	27.032
<u>Grupa</u>					
Stanje na dan 1. januar 2021.	8.001	17.587	4.574	5.971	36.133
Dobit	-	-	-	2.256	2.256
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(3.804)	-	(3.804)
<i>Ukupni sveobuhvatni gubitak</i>	-	-	(3.804)	2.256	(1.548)
Povećanje kapitala iz rezervi	8.002	(8.002)	-	-	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(1.000)	(1.000)
Raspored dobiti iz prethodnih godina	-	3.002	-	(3.002)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	16.003	12.587	770	4.225	33.585
Dobit	-	-	-	2.839	2.839
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(8.255)	-	(8.255)
<i>Ukupni sveobuhvatni gubitak</i>	-	-	(8.255)	2.839	(5.416)
Isplaćene dividende	-	-	-	(1.000)	(1.000)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	16.003	12.587	(7.485)	6.064	27.169

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

UNIQA Osiguranje d.d.**Zasebni i konsolidovani izvještaji o novčanim tokovima
za godinu završenu 31. decembra 2022.***(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

	2022.		2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Novčani tokovi iz operativnih aktivnosti				
Dobit prije oporezivanja	3.373	3.357	2.644	2.701
Usklađenja za:				
Amortizacija	1.252	1.255	1.254	1.258
Dobici / (gubici) od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	381	381	-	(1)
Povećanje ispravke vrijednosti za gubitke od potraživanja po premiji	378	378	678	678
Prihod od prodaje imovine raspoložive za prodaju	(22)	(22)	-	-
Rashod od otpisa obaveza	(428)	(428)	-	-
(Otpuštanje) / dodatno priznata rezervisanja	(65)	(65)	56	56
Ostali rashodi po ugovorima o najmu	-	-	14	14
Prihod od dividendi priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku	(33)	(33)	(30)	(30)
Prihod od kamata priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku	(4.341)	(4.341)	(4.910)	(4.910)
Rashodi od kamata priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	25	25	33	33
Operativni novčani tokovi prije promjena u obrtnom kapitalu				
(Povećanje) / smanjenje udjela reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	(1.596)	(1.596)	852	852
Povećanje potraživanja iz ugovora o osiguranju i reosiguranju	(751)	(751)	(54)	(54)
Povećanje ostalih potraživanja	(1.510)	(1.608)	(393)	(432)
(Povećanje) / smanjenje odgođenih troškova pribave	21	21	(416)	(416)
Povećanje rezervi za ugovore o osiguranju	4.266	4.266	3.624	3.624
Smanjenje obaveza po osnovu osiguranja i reosiguranja	(158)	(158)	(34)	(34)
(Povećanje ostalih obaveza	605	621	270	296
Plaćeni porez na dobit	(130)	(130)	(376)	(380)
Neto novčani tokovi koji su generisani u poslovnim aktivnostima	1.267	1.172	3.212	3.255
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti				
Nabavke nematerijalne imovine	(737)	(737)	(591)	(591)
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme	(359)	(380)	(462)	(462)
Prilivi od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	78	85	-	-
Ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	(18.113)	(18.113)	(20.091)	(20.091)
Prilivi od finansijske imovine raspoložive za prodaju	15.886	15.886	12.893	12.893
Ulaganja u depozite kod banaka i kredite	(13.001)	(13.001)	(8.922)	(8.922)
Prilivi od depozita kod banaka i kredita	8.770	8.770	15.178	15.178
Primljena kamata	3.960	3.960	4.692	4.692
Primljene dividende	33	33	30	30
Neto novčani tokovi koji su (korišteni) / generisani u poslovnim aktivnostima	(3.483)	(3.497)	2.727	2.727

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

UNIQA Osiguranje d.d.**Zasebni i konsolidovani izvještaji o novčanim tokovima
za godinu završenu 31. decembra 2022.***(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)*

	2022.		2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti				
Otplata glavnice po najmovima	(221)	(221)	(243)	(243)
Otplata kamate po najmovima	(19)	(19)	(33)	(33)
Otplata kredita	2.974	2.986	-	-
Zaduženje po kreditu	7.716	7.731	-	-
Otplata kamate po kreditu	(6)	(6)	-	-
Isplaćena dividenda	(1.000)	(1.000)	(1.000)	(1.000)
Neto novčani tokovi koji su generisani / (korišteni) u finansijskim aktivnostima	3.496	3.499	(1.276)	(1.276)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	1.280	1.174	4.663	4.706
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	10.217	10.327	5.554	5.621
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	11.497	11.501	10.217	10.327

Napomene na stranama 15 do 105 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Opće informacije

UNIQA Osiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo sa sjedištem u Sarajevu, Obala Kulina Bana 19. Društvo je mješovito osiguravajuće društvo koje nudi proizvode životnog i neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini. Poslovanje Društva podliježe Zakonu o osiguravajućim društvima u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa kojim finansijsko izvještavanje Društva regulira Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Agencija“) koja je centralna institucija za nadzor industrije osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Većinski vlasnik Društva je Uniqa International Beteiligungs-Verwaltungs GmbH (100% glasačkih prava), a krajnje matično društvo je Uniqa Versicherungen AG, dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Austriji.

Društvo i njegova zavisna društva čine UNIQA Osiguranje Grupu („Grupa“).
Zavisna društva konsolidovana u finansijskim izvještajima Grupe su prikazana kako slijedi:

		% vlasništva	
		31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
	Industrija		
Uniqa Assistance d.o.o. Sarajevo	Agent u osiguranju vozila	100%	100%

U 2022., prosječan broj zaposlenih za Društvo bio je 226 (2021.: 224), a za Grupu 231 (2021.: 232).

Uprava Društva

Upravu Društva tokom 2022. godine do 2. februara 2023. godine sačinjavali su:

Senada Olević	Direktor (do 2. februara 2023.godine)
Amela Omerašević	Izvršni Direktor

Na datum potpisivanja izvještaja, Upravu Društva sačinjavaju:

Eldar Dudo	Direktor (od 2. februara 2023. godine)
Amela Omerašević	Izvršni Direktor

Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor tokom 2022. godine se sastojao od sljedećih članova:

Adel Bahtanović	Predsjedavajući
Boris Palichev	Član
Philip Mihaylov	Član
Andreas Harald Ofner	Član
Vladimir Simunovich	Član

2. Osnova za pripremu finansijskih izvještaja

2.1 Izvještajni okvir

Osnovne računovodstvene politike korištene za pripremu ovih finansijskih izvještaja su navedene u nastavku. Ove politike su se primjenjivale na sve prikazane periode, ukoliko nije drugačije naglašeno.

Finansijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje i reosiguranje u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonu o osiguranju FBiH.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, standardi finansijskog izvještavanja koji se primjenjuju u FBiH su Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) usvojeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“), koji su zvanično prevedeni i objavljeni na lokalnom jeziku od strane ovlaštenog računovodstvenog tijela.

Prema Zakonu o osiguranju FBiH, na sastavljanje finansijskih izvještaja primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje sistem računovodstva i revizije u FBiH, MRS i MSFI.

Društvo primjenjuje sve MSFI sa izmjenama i interpretacijama usvojenim od strane IASB-a i Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, kao i sve povezane interpretacije, prateće instrukcije, objašnjenja i vodiče, isključujući procjenu uticaja MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ i MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ na Društvo u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije, iako su oba standarda prevedena i objavljena u FBiH.

Dana 19. septembra 2022. godine, Upravni odbor Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH donio je o Odluku o primjeni MSFI 17 na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2026. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene. Primjena MSFI 9 prati primjenu MSFI 17.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Načelo historijskog troška

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška, osim za finansijsku imovinu koja je raspoloživa za prodaju i koja se mjeri po fer vrijednosti.

2. Osnova za pripremu finansijskih izvještaja (nastavak)

2.4 Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to da li je ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja.

Fer vrijednost imovine ili obaveze mjeri se koristeći pretpostavke koje bi primjenjivali učesnici na tržištu prilikom definisanja cijene imovine ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu djeluju u njihovom ekonomskom interesu.

Mjerenje fer vrijednosti nefinansijske imovine uzima u obzir sposobnost učenika u tržištu da generiše ekonomske benefite koristeći imovinu na najveći i najbolji mogući način ili prodajući je drugom učesniku na tržištu koje će na taj isti način koristiti tu imovinu.

Grupa koristi metode procjene koje su prikladne u datim okolnostima i za koje je dostupna dovoljna količina podataka da bi se izmjerila fer vrijednost, maksimalno povećavajući upotrebu svih relevantnih uočljivih ulaznih jedinica i minimizirajući upotrebu neuočljivih ulaznih jedinica.

Sva imovina i obaveze za koje je izmjerena ili opisana fer vrijednost u finansijskom izvještaju kategorisana je unutar hijerarhije fer vrijednosti. Hijerarhija na osnovu najnižeg nivoa ulaznih jedinica koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, je opisana kako slijedi i to:

- Nivo 1 – kotirane (nekorigovane) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze;
- Nivo 2 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, direktno ili indirektno uočljiv; i
- Nivo 3 – tehnike vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, neuočljiv.

Za imovinu i obaveze koje se priznaju u finansijskim izvještajima po fer vrijednosti na trajnoj osnovi, Društvo utvrđuje postoje li prenos između nivoa u hijerarhiji ponovnom procjenom kategorizacije (na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti u cjelini) na kraju svakog izvještajnog perioda.

Dodatne informacije o pretpostavkama u mjerenju fer vrijednosti sadržane su u Napomena 3.8 – Finansijska imovina.

2.4 Novi i izmjenjeni standardi usvojeni od strane Grupe

Grupa je po prvi put primijenila sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2022. godine:

- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 – (dodatne) izmjene MSFI 16 (izdato 31. marta 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021.)
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori - troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na Konceptualni okvir - izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. maja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022.).

Ove izmjene nisu imale uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutni ili buduće periode.

2. Osnova za pripremu finansijskih izvještaja (nastavak)

2.5 Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. Decembra 2022. I koji nisu bili ranije usvojeni od strane Grupe:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon datuma koji utvrdi IASB)
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.) - svi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.
- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. maja 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Opcija prelaska za osiguravače koji primjenjuju MSFI 17 – Izmjene MSFI 17 (izdato 9. decembra 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. septembra 2022. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. januara 2020., naknadno izmijenjeno 15. jula 2020. i 31 oktobra 2022., konačno na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Grupu u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1 Uporedni podaci

Finansijski izvještaji uključuju uporedne podatke za godinu završenu 31. decembra 2021.

3.2 Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji iskazani su u konvertibilnim markama („BAM“), koja je ujedno i funkcionalna valuta. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (EUR 1= BAM 1,95583).

3.3 Strane valute

Transakcije u valutama koje nisu BAM se početno evidentiraju po kursu koji važi na dan transakcije.

Monetarna imovina i obaveze denominirane u takvim valutama preračunavaju se po stopama koje važe na datum izvještajnog perioda.

Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su denominirane u stranim valutama ponovo se preračunavaju po kursu važećem na dan kada je utvrđena fer vrijednost.

Nemonetarne stavke denominirane u stranim valutama koje se mjere po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovo.

Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o dobiti ili gubitku u periodu u kojem su nastali. Bilo koji efekat preračunavanja unutar dobitaka ili gubitaka od nemonetarne imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, biti će priznat kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Najznačajnija strana valuta u kojoj Grupa drži imovinu (depoziti kod banaka), obaveze (matematičke rezerve za životna osiguranja), prihod (premije životnog osiguranja) i trošak (prednosti životnog osiguranja) je EUR.

3.4 Konsolidacija

Društvo konsoliduje svoje zavisno društvo.

Zavisna društva su sva pravna lica nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira određeni pravni subjekt kada je Grupa izložena, ili kada posjeduje pravo na povrat uložених sredstava u pravni subjekt.

Zavisna društva su u potpunosti konsolidovana od datuma na koji je kontrola prenesena na Grupu. Prestaju se konsolidovati od datuma kada kontrola prestaje.

Transakcije unutar društva, stanja i nerealizovana dobit od transakcija društava unutar Grupe se eliminišu. Neostvareni troškovi su također eliminisani. Kada je neophodno, iznosi prijavljeni od strane zavisnih društava se prilagođavaju u skladu sa računovodstvenim politikama Grupe.

Ulaganja u zavisna društva u odvojenim finansijskim izvještajima su navedena po trošku sticanja, ukoliko takav postoji.

Dividenda od zavisnog društva priznaje se kada je utvrđeno pravo Društva da primi dividendu. Dividenda se priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim ako Društvo ne odluči da koristi metodu udjela, u kojem slučaju se dividenda priznaje kao odbitna stavka knjigovodstvene vrijednosti ulaganja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.5 *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna imovina koja se koristi za pružanje usluga, ili za administrativne svrhe (Napomena 10.).

3.5.1 *Priznavanje i mjerenje*

Nekretnine, postrojenja i oprema mjere se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

3.5.2 *Naknadni troškovi*

Troškovi zamjene dijela nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao povećanje knjigovodstvenog iznosa imovine samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom priticati u Grupu i ako se trošak nabavke može pouzdano izmjeriti. Troškovi svakodnevnih popravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se u bilansu uspjeha po nastanku.

3.5.3 *Amortizacija*

Amortizacija se mjeri od trenutka kada je stalno sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se priznaje u dobiti ili gubitku linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme. Zemljište se ne amortizuje.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe može se prikazati kako slijedi:

2022. i 2021.

Zgrade	77 godina
Oprema	5 – 10 godina
Namještaj i motorna vozila	7 – 10 godina

Procijenjeni korisni vijek upotrebe se preispituje, i prilagošava ukoliko je potrebno, na kraju svakog izvještajnog perioda.

3.6 *Nematerijalna imovina*

Nematerijalna imovina koja se zasebno stiče, vrednuje se početno po trošku. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna imovina amortizuje se tokom korisnog vijeka trajanja i procjenjuje se za umanjenje kad god postoji naznaka da je vrijednost nematerijalne imovine umanjena.

Amortizacija se obračunava linearno, kako slijedi:

2022. i 2021.

Softver	10 godina
Licence	10 godina

Period i metoda amortizacije su preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda. Promjene u očekivanom vijeku upotrebe ili u očekivanom načinu korištenja budućih ekonomskih koristi ugrađenih u sredstvu smatraju se modifikacijama u periodu ili metodi amortizacije, i tretiraju sa kao promjene u računovodstvenim procjenama. Trošak amortizacije nematerijalne imovine priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku u kategoriji troška koja je konzistentna sa funkcijom nematerijalne imovine.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.7 Najmovi

3.7.1 Grupa kao najmoprimac

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja, kao i pripadajuće obaveze po osnovu najмова, na dan kada je unajmljena imovina dostupna za upotrebu od strane Grupe. Imovina s pravom korištenja prezentirana je odvojeno u izvještaju o finansijskom položaju.

Na dan početka priznavanja, obaveze po osnovu najмова mjere se u iznosu jednakom sadašnjoj vrijednosti sljedećih plaćanja najma za predmetnu imovinu s pravom korištenja, tijekom trajanja najma.

Plaćanja najma diskontuju se korištenjem kamatne stope koja se podrazumijeva u najmu, ako se ta stopa može lako odrediti, ili inkrementalne stope zaduživanja Grupe.

Svako plaćanje najma raspoređuje se između obaveze i troškova finansiranja. Obaveze po osnovu najмова naknadno se mjere primjenom metode efektivne kamate. Knjigovodstveni iznos obaveze ponovno se mjeri tako da odražava bilo kakvo preispitivanje, izmjenu najma ili revidirana suštinski fiksna plaćanja.

Trajanje najma je neotkazivo razdoblje otkazivanja najma; razdoblja obuhvaćena opcijama za produženje i raskid najma uključuju se u trajanje najma samo ako je razumno izvjesno da će se najam produžiti ili neće biti otkazan.

Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku koji se sastoji iz sljedećeg iznos početnog mjerenja obaveze po osnovu najмова;

Naknadno, imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, te se prilagođava za ponovno mjerenje obaveze po osnovu najмова zbog ponovne procjene ili izmjena najma.

Imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom vijeka trajanja sredstva ili trajanja najma, zavisno šta je kraće, linearnom metodom. Razdoblja amortizacije za imovinu s pravom korištenja su sljedeći:

• poslovni prostor	5 godina
• vozila	5 godina

Plaćanja povezana sa svim kratkotrajnim najmovima i određenim najmovima imovine niske vrijednosti priznaju se linearno kao trošak kroz dobit ili gubitak. Društvo primjenjuje izuzeće za imovinu niske vrijednosti na nivou pojedinačnog najma, tj. za najmove kod kojih je imovina data u podnajam, imovina s pravom korištenja priznata je sa odgovarajućom obavezom po osnovu najma; za sve ostale najmove imovine niske vrijednosti, plaćanja najмова povezana s tim najmovima biće priznata kao trošak linearnom metodom, tijekom trajanja najma.

Kratkotrajni najmovi predstavljaju najmove sa razdobljem najma od 12 mjeseci ili kraćim.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 Finansijska imovina

Grupa raspoređuje svoju finansijsku imovinu u sljedeće kategorije: finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koje se drži do dospeljeća, krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi o namjeri s kojom su finansijska imovina i obaveze stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijske imovine i finansijskih obaveza prilikom početnog priznavanja i, ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum bilansa.

3.8.1 Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska imovina koja ima fiksna ili određiva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim imovine koju Grupa namjerava prodati u kratkom vremenskom periodu ili imovine koja je iskazana kroz račun dobiti ili gubitka po fer vrijednosti ili je namijenjena za prodaju. Potraživanja iz ugovora o osiguranju se također klasifikuju u ovu kategoriju i ocjenjuju se radi utvrđivanja umanjenja vrijednosti kao dio pregleda kredita i potraživanja.

Kredit i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju kredite date klijentima, novac i novčane ekvivalente i depozite kod banaka.

3.8.2 Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća

Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća odnosi se na nederivativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim uplatama i fiksnim dospeljećem a koje Grupa namjerava i sposobno je zadržati do dospeljeća, osim:

- imovine koju Grupa po inicijalnom priznavanju prikaže po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;
- imovine koju Grupa označi kao namijenjenu za prodaju; i
- imovine definisane kao kredit i potraživanja.

Kamate za finansijsku imovinu koja se drži do dospeljeća su uključene u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti gdje su prikazane kao 'Prihodi od kamata i dividendi'. U slučaju umanjenja vrijednosti, kamate se prikazuju kao odbici od knjigovodstvene vrijednosti imovine i prikazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa nema ulaganja koja su klasifikovana kao ona koja se drže do dospeljeća.

3.8.3 Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje imovinu koju Grupa može zadržati na neodređeno vrijeme, koja mogu biti prodana u slučaju potrebe za povećanjem likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama, deviznim kursevima ili kapitalnim cijenama, ili imovina koja nije klasifikovana kao kredit i potraživanja, imovina koja se drže do dospeljeća ili kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

3.8.4 Priznavanje i mjerenje

Kupovina i prodaja ulaganja koja se drže do dospeljeća i koja su raspoloživa za prodaju priznaju se na datum trgovanja odnosno datum kada se Grupa obavezuje na kupovinu ili prodaju instrumenta. Krediti i potraživanja i finansijske obaveze koje se vode po amortizovanom trošku priznaju se u trenutku kada su sredstva predata dužnicima, odnosno kada su primljena od kreditora.

Finansijska imovina početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine koja nije vrjednovana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, troškove transakcije koji se izravno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijske imovine.

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada je finansijska imovina prenesena i kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva.

Grupa prestaje priznavati finansijske obaveze samo onda kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju naknadno se vrednuju po fer vrijednosti. Krediti i potraživanja, kao i finansijska imovina koja se drže do dospeljeća, vrednuju se po amortizovanom trošku korištenjem metode efektivne kamatne stope.

Promjene fer vrijednosti monetarnih i nemonetarnih obveznica priznaju se pod ostalom sveobuhvatnom dobiti.

Kada su vrijednosni papiri, klasifikovani kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju, prodati ili kada im je vrijednost umanjena, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u kapitalu uključuju se u sveobuhvatnoj dobiti kao neto dobici ili gubici od ulaganja u finansijsku imovinu.

Kamata na finansijske instrumente raspoložive za prodaju obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende na finansijske instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada se utvrdi pravo Grupe na naplatu.

3.8.5 Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum bilansa bez umanjjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju), ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnike procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontovanih novčanih, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi se temelje na najboljoj procjeni rukovodstva a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum bilansa za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum bilansa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

3.8.6 Reklasifikacija finansijske imovine

Finansijska imovina osim kredita i potraživanja se mogu reklasifikovati iz kategorije sredstava raspoloživih za prodaju samo u rijetkim slučajevima kada postoje okolnosti vezane za neki neuobičajen događaj koji se najvjerovatnije neće ponoviti u skorijem periodu. Također, Grupa može odlučiti da reklasifikuje finansijsku imovinu koja spadaju u kategoriju kredita i potraživanja van kategorije sredstava raspoloživih za prodaju ukoliko Grupa ima namjeru i ukoliko je u mogućnosti da zadrži ovu imovinu u bliskoj budućnosti ili do dospjeća na datum reklasifikacije.

Reklasifikacije se vrše po fer vrijednosti sa stanjem na dan reklasifikacije. Fer vrijednost postaje novi trošak ili amortizovani trošak u zavisnosti od toga šta je primjenjivo, i nema naknadnih povrata fer vrijednosti dobiti ili gubitaka prikazanih prije datuma reklasifikacije.

3.8.7 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Grupa provjerava na svaki datum bilansa postoje li objektivni dokazi za umanjeње vrijednosti finansijske imovine koja nije klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjeње vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine, te navedeni događaj koji uzrokuje umanjeње vrijednosti ima utjecaj na buduće novčane tokove od imovine koji se može pouzdano procijeniti.

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjeњу vrijednosti na pojedinačnu imovinu. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjeња vrijednosti na pojedinačnoj osnovi.

Objektivni dokaz umanjeња vrijednosti finansijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosne papire) uključuje nepodmirenje obaveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili avansa od strane Grupe prema uslovima koje Grupa inače ne bi razmatrala, indikacije da će dužnik ili izdavalac ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosni papir, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavalca unutar te skupine, ili ekonomski uslovi koji su povezani s nepodmirenjima obaveza unutar Grupe.

U svrhu procjenjivanja umanjeња vrijednosti imovine na nivou grupe, Grupa se oslanja na historijsko iskustvo u smislu stopa gubitka, perioda prepoznavanja gubitka, prilagođenih za procjene Uprave kako bi se odredilo da li su trenutni ekonomski i kreditni uslovi takvi da bi stvarni gubici mogli biti veći ili manji nego u prethodnim periodima. Stope gubitaka i očekivani periodi priznavanja gubitaka se redovno prate.

Gubitak od umanjeња vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom za tu imovinu. Gubici se priznaju u dobiti ili gubitku te odražavaju u rezervaciji za umanjeње vrijednosti kredita i avansa. Kamata na takva sredstva se priznaje kao umanjeње amortizacije na datum naplate.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 Finansijska imovina (nastavak)

3.8.7 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Ako je vlasnička imovina klasifikovana kao imovina dostupna za prodaju, značajno ili produženo opadanje fer vrijednosti investicije ispod originalnog troška se smatra dokazom umanjenja vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu koja je dostupna za prodaju, kumulativni gubitak, koji se računa kao razlika između troška i trenutne fer vrijednosti, minus gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koji je prethodno bio priznat u bilansu uspjeha, se treba prebaciti iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznati u bilansu uspjeha. Gubici nastali zbog umanjenja vrijednosti koji su priznati u bilansu uspjeha u instrumentima kapitala ne mogu biti promijenjeni kroz bilans uspjeha, već se njihova vrijednost povećava sve dok krajnja prodaja nije priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ako neki naknadni događaj za rezultat ima smanjenje gubitka uzrokovanog umanjenjem vrijednosti finansijske imovine koja je priznata po amortizovanom trošku ili dužničkih papira koji su dostupni za prodaju, prethodni gubici zbog umanjenja vrijednosti su vraćeni i priznati kroz bilans uspjeha. Promjene u količini umanjenja vrijednosti vezane za vremensku vrijednost novca su priznate kao komponenta prihoda od kamata.

3.8.8 Poravnanje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se prebijaju a neto iznosi se prikazuju u bilansu stanja samo u slučajevima kada postoji zakonsko pravo koje dozvoljava prebijanje priznatih iznosa sa namjerom da se poravnanje izvrši na neto osnovi, ili mogućnost da se sredstvo realizuje uz istovremeno izmirenje obaveza. Ovakvo pravo prebijanja (a) ne smije zavisiti od događaj u budućnosti i (b) mora biti zakonski provedivo pod svim slijedećim okolnostima: (i) tokom normalnog poslovanja, (ii) u slučaju kašnjenja i (iii) u slučaju nelikvidnosti i stečaja.

3.9 Novac i novčani ekvivalenti

U konsolidovanom izvještaju o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, depozite po viđenju u bankama, te ostala kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa datumom dospijanja do tri mjeseca ili manje.

Knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata generalno odražava njihovu fer vrijednost.

3.10 Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost sredstava Grupe se ispituje prilikom izrade bilansa stanja kako bi se utvrdilo da li postoje naznake umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadiivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe (na datum bilansa Grupa nije imala takve imovine) te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi, nadoknadiivi iznos procjenjuje se na svaki datum bilansa.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum bilansa radi utvrđivanja da li je li gubitak smanjen ili više ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadiivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine, umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.11 Klasifikacija ugovora

Ugovori kojima Grupa preuzima značajan rizik osiguranja od druge strane (vlasnik polise) prihvaćajući nadoknaditi štetu vlasniku polise ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utiče na vlasnika polise ili drugog korisnika osiguranja klasifikuju se kao ugovori o osiguranju.

Rizik osiguranja razlikuje se od finansijskog rizika. Finansijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više varijabli kamatnih stopa, cijena vrijednosnih papira, cijena roba, kursa stranih valuta, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uvjet da u slučaju nefinansijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu.

Ugovori u kojima prenos rizika osiguranja s vlasnika polise na Grupu nije značajan, klasificirani su kao ugovori o ulaganju. Na datum bilansa Grupa nije imala ugovora o ulaganju.

Ugovori o osiguranju i ugovori o ulaganju mogu sadržavati obilježja diskrecionog sudjelovanja u dobiti. Ugovor s obilježjem diskrecionog sudjelovanja u dobiti je ugovorno pravo vlasnika polise na primanje dodatnih iznosa uz minimalna zagarantirana plaćanja, pri čemu će dodatna plaćanja činiti značajan dio ukupnih ugovornih plaćanja i čiji su iznos ili trenutak nastanka diskrecona odluka izdavaoca te koja se ugovorno temelje na:

- uspješnosti određene skupine ugovora ili određenog tipa ugovora;
- realizovanim i/ili nerealizovanim prinosima na ulaganja u određene skupine imovine izdavalca; ili
- dobiti ili gubitku društva koje je izdalo ugovore.

Diskrecioni element tih ugovora računovodstveno se evidentira kao obaveza unutar matematičke rezerve, i za iznose koji nisu i za iznose koji jesu bili alocirani na pojedinačne osiguranike na datum bilansa.

3.12 Premije

Polisirane premije neživotnog osiguranja uključuju sve premije zarađene tokom godine, bez obzira odnose li se u potpunosti ili djelimično na sljedeća računovodstvena perioda.

Premije isključuju poreze i doprinose na premije.

Polisirane premije uključuju korekcije za otpis dospjelih iznosa potraživanja od vlasnika polisa i kretanja rezervacije za umanjenje vrijednosti za dospjele iznose potraživanja od vlasnika polisa osiguranja.

Premije se zarađuju od datuma nastanka rizika, tokom perioda osiguranja, na temelju obrasca preuzetih rizika.

Premije predane u reosiguranje priznate su kao rashod u skladu s obrascem primljenih usluga reosiguranja u istom obračunskom periodu kao i premije za odgovarajući direktni osiguravateljni posao.

U skladu sa izuzecima koje dozvoljava MSFI 4, premije životnih osiguranja i dalje se računovodstveno evidentiraju na gotovinskom načelu. Premije životnog osiguranja su vezane za EUR.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.12 Premije (nastavak)

3.12.1 Reosiguranje

Potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju procjenjuju se za umanjenje vrijednosti na svaki datum bilansa. Pretpostavlja se da je takva imovina umanjene vrijednosti onda kada postoje objektivni dokazi, da kao rezultat događaja nastalih nakon početnog priznavanja. Grupa možda neće naplatiti sve dospjele iznose te da događaj ima mjerljivi utjecaj na iznose koje će Grupa primiti od reosiguravatelja.

Grupa cedira u reosiguranje rizike s ciljem ograničavanja mogućnosti neto gubitka i to putem diverzifikacije rizika. Ugovori o reosiguranju ne oslobađaju Grupu od direktne obaveze prema svojim ugovaračima osiguranja.

Premija predata u reosiguranje i naknade šteta se prikazuju u dobiti ili gubitku i bilansu na bruto osnovi.

Samo se ugovori iz kojih proizlazi značajan prijenos rizika osiguranja računovodstveno evidentiraju kao ugovori o osiguranju. Iznosi naplativi po takvim ugovorima priznaju se u istoj godini kao i povezana šteta. Ugovori kojima se ne prenosi značajan rizik osiguranja (tj. finansijsko reosiguranje) se registruju korištenjem depozitne metode računovodstva. Na dan bilansa stanja Grupa nije imala takvih ugovora.

Imovina s osnove reosiguranja uključuje iznose potraživanja od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi naplativi od reosiguravatelja su procijenjeni na način konzistentan s rezervama za štete ili štete isplaćene po osnovi reosigurane polise. Imovina iz posla reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose, koji su, na osnovi ugovora o reosiguranju, naplativi od reosiguravatelja u vezi s tehničkim rezervama. Imovina iz poslova reosiguranja vezana uz tehničke rezerve formira se na temelju uvjeta ugovora o reosiguranju i vrednuje na istoj osnovi kao i povezane reosigurane obaveze.

Prenosne premije reosiguranja se prikazuju kao trošak u skladu sa strukturom pruženih usluga reosiguranja, primljenih u istom računovodstvenom periodu kada su primljene premije za povezane direktne osiguravajuće aktivnosti.

3.12.2 Provizija osiguranja

Provizija reosiguranja uključuje provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguravatelja temeljene na ugovorima o reosiguranju.

3.13 Liability adequacy test

Na kraju svakog izvještajnog perioda, provode se testovi adekvatnosti kako bi se obezbijedila adekvatnost ugovornih obaveza, bez odgođenih troškova pribave (DAC).

Ugovori o osiguranju i ugovori s obilježjima diskrecione participacije testiraju se radi utvrđivanja adekvatnosti diskontovanjem tekućih procjena svih budućih ugovornih novčanih tokova i upoređujući taj iznos s neto knjigovodstvenom vrijednosti obaveza neto od odgođenih troškova pribave. Gdje se utvrdi nedostatak obaveza, formira se dodatna rezerva i Grupa priznaje gubitak u dobiti ili gubitku, uz inicijalno otpisivanje odgođenih troškova pribave, te naknadno utvrđivanje rezervisanja za gubitke koji proizilaze iz testa adekvatnosti obaveza (važeca rezervisanja za rizike).

Bilo koji odgođeni trošak pribave otpisan kao rezultat ovog testa ne može naknadno biti vraćen.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.14 Potraživanja i obaveze u skladu sa ugovorima o osiguranju

Potraživanja i obaveze se priznaju po dospelosti za neživotno osiguranje i za životno osiguranje po gotovinskoj osnovi. Ovdje su uključeni iznosi koji se duguju ili potražuju od brokera i vlasnika polisa osiguranja.

Ukoliko postoji objektivan dokaz da se potraživanje po osnovu osiguranja neće moći naplatiti. Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja i priznaje iznos umanjenja u dobiti ili gubitku. Grupa prikuplja objektivne dokaze o tome da je potraživanje po osnovu osiguranja nenaplativo korištenjem istih procesa usvojenih za kredite i potraživanja.

Gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti se obračunava korištenjem iste metode korištene za ova finansijska imovina.

3.15 Odgođeni troškovi pribave – ugovori o osiguranju

Troškovi pribave uključuju sve direktne i indirektne troškove nastale zaključivanjem ugovora o osiguranju i obnavljanjem postojećih ugovora (Napomena 13.).

Troškovi pribave nastali zbog sklapanja ugovora o osiguranju tokom godine vezani za neživotno osiguranje, koji se odnose na sljedeću godinu, na životno osiguranje koje nije uključeno u matematičke rezerve, te na polise životnog osiguranja gdje ugovoravatelj snosi rizik investicije, mogu biti odgođeni.

Direktni troškovi pribave uključuju naknade plaćene posrednicima i troškove zaposlenika koji su direktno i isključivo zaposleni kako bi prodavali polise osiguranja, ili u slučaju zaposlenika koji rade više zadataka, one troškove koji su proporcionalni poslu vezanom za direktnu i ekskluzivnu godišnju prodaju osiguranja.

Računanje odgođenih troškova pribave po tipu poslovanja u neživotnom osiguranju se vrši po osnovu:

- Udjela direktnih troškova pribave u ukupnom općem trošku, koji uključuje administrativne troškove, ostale finansijske troškove, te troškove pribave osiguranja
- obračunatog troškovnog opterećenja (maksimalna stopa troškovnog opterećenja po vrsti poslovanja neživotnih osiguranja propisana Pravilnikom o maksimalnoj stopi troškovnog opterećenja na bruto prijenosnu premiju).

Za životno osiguranje, troškovi pribave su uzeti u obzir kada se računaju stope životnog osiguranja u odnosu na Zillmer metodu. Zbog toga se u bilansu stanja ne treba priznavati odvojeno sredstvo vezano za odgođene troškove pribave životnog osiguranja.

Vrijednost odgođenih troškova pribave koja se može nadoknaditi se treba procijeniti u svakom bilansu stanja kao dio testa adekvatnosti obaveza.

3.16 Rezerva za prijenosne premije

Rezerva za prijenosne premije sadrži dio bruto polisiranih premija za koje se procjenjuje da će se zaraditi u slijedećoj ili u narednim finansijskim godinama i izračunata je korištenjem metode „pro rata temporis“, i korigovana ako je potrebno za specifične distribucije rizika tokom perioda pokrivenog ugovorom.

Rezerva za prijenosne premija životnih osiguranja uključuje se unutar matematičke rezerve životnog osiguranja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.17 Rezerve za neživotno osiguranje

Rezerva predstavlja procijenjeni konačni trošak namirenja svih šteta uključujući direktne i indirektne troškove namirenja proizašle iz događaja koji su nastali do datuma bilansa. Neplaćeni gubici po osnovi korekcije troškova sadrže procjenu izvještenih gubitaka i rezervu za neprijavljene štete.

3.18 Rezerve životnog osiguranja

Rezerva životnog osiguranja se izračunava od strane ovlaštenog aktuara Društva u skladu sa principima navedenim u propisu o obračunu matematičke rezerve osiguranja života donesenim od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Agencija“). Rezerva životnog osiguranja se računa na osnovu važećih premija upotrebom Zillmer metode i neto prospektivne metode, uzimajući u obzir stvarne troškove pribave, naplate i administrativne troškove kao i sva zagarantovana primanja i udjele u dobiti već objavljene i predložene. Ustrojena je metoda prospektivne procjene za obračun matematičke rezerve. Rezerve životnog osiguranja su vezane za EUR.

Društvo koristi Zillmerovu stopu od 3.5%. Primijenjena Zillmerova stopa je unutar limita određenih od strane Agencije.

Rezerva životnog osiguranja također uključuje procijenjeni konačni trošak namirenja svih šteta uključujući direktne i indirektne troškove namirenja proizašle iz događaja koji su nastali do datuma bilansa. Neplaćeni gubici po osnovu korekcije troškova sadrže procjenu izvještenih gubitaka i rezervu za neprijavljene štete.

Test adekvatnosti obaveza (LAT) se obavlja na svaki datum bilansa od strane aktuara Društva korištenjem tekućih procjena budućih novčanih tokova po ugovorima o osiguranju (Napomena 6.).

Ukoliko te procjene pokazuju da je neto knjigovodstvena vrijednost rezervi nedovoljna u odnosu na procijenjeni iznos budućih novčanih tokova, razlika se priznaje u dobiti ili gubitku sa odgovarajućim povećanjem rezerve životnog osiguranja.

Vrijednost bonusa koji se dodjeljuje osiguranicima je neraskidivo povezana sa datumom bilansa i prikazana je u sklopu rezervisanja osiguranja života.

3.19 Štete

3.19.1 Štete proizašle iz neživotnog osiguranja

Nastale štete po neživotnom osiguranju sastoje se od šteta i troškova obrade šteta plaćenih tokom finansijske godine zajedno s kretanjem u rezervama za nelikvidirane štete.

Plaćene štete evidentiraju se u momentu procesuiranja štete i priznaju se (određuju) kao iznos koji će biti plaćen za namirenje štete. Plaćene štete u osiguranju neživotnog osiguranja povećavaju se za troškove obrade šteta.

Neisplaćene štete po osnovu procjene pojedinačnih šteta i statističkih metoda čine rezerve Grupe za procijenjeni konačni trošak nadoknade svih šteta nastalih ali neplaćenih na dan bilansa, bez obzira da li su prijavljene ili ne, zajedno sa povezanim internim i eksternim troškovima obrade štete i prikladnom marginom opreznosti.

Neisplaćene štete se ocjenjuju pregledavanjem pojedinačnih šteta te formiranjem rezerve za neprijavljene nastale štete, koje su rezultat internih i eksternih predvidivih događaja, poput promjena u proceduri obrade šteta, inflacije, sudskih trendova, zakonodavnih promjena i historijskog iskustva i trendova.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.19 Štete (nastavak)

3.19.1 Štete proizašle iz neživotnog osiguranja

Predviđene naknade od reosiguranja, i procjene spašavanja i subrogacije naknada, objavljene su zasebno kao imovina. Reosiguranje i drugi povrati ocjenjuju se na sličan način kao i procjena neisplaćenih šteta.

Premda Uprava smatra da je bruto rezerva za štete i povezane povrate od reosiguranja iskazana u odgovarajućem iznosu na temelju njima trenutno raspoloživih informacija i događaja, konačna obaveza će varirati kao rezultat naknadnih informacija i događaja i može rezultirati značajnim promjenama rezervisanih iznosa. Prilagođavanja iznosa rezervi za štete određen u prethodnim godinama se odražava u finansijskim izvještajima za period u kojem je usklađenje izvršeno, i objavljuje se odvojeno ako je značajno. Primjenjene metode, i procjene, se redovno provjeravaju. Daljnja pojašnjenja su iznesena u Napomeni 6.

3.19.2 Štete iz poslova životnog osiguranja

Štete iz poslova životnog osiguranja reflektuju troškove svih šteta tokom godine, uključujući bonuse osiguranicima alocirane u očekivanju objave bonusa.

3.20 Kapital i rezerve

3.20.1 Redovni dionički kapital

Redovni dionički kapital obuhvata nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih dionica klasifikovanih u poziciju kapitala i denominiran je u BAM.

3.20.2 Dividende

Dividende na redovne dionice se priznaju kao obaveza u periodu u kojem su izglasane.

3.20.3 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane alokacije iz zadržane dobiti formirane u skladu sa važećim Zakonom o privrednim društvima. Iznos zakonskih rezervi, koji prelazi 25% dioničkog kapitala može se koristiti za povećanje dioničkog kapitala.

3.20.4 Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici se računa dijeljenjem:

- dobiti ili gubitka koja pripada dioničarima Društva, i
- ponderisanog prosječnog broja običnih dionica u opticaju tokom finansijske godine, isključujući trezorske dionice.

U izračunu razrijeđene zarade po dionici, Uprava koriguje cifre korištene u izračunu osnovne zarade po dionici, uzimajući u obzir:

- efekat oporezivanja, kamata i ostalih troškova finansiranja koji bi mogao proizaći iz konverzije razrjeđujućih potencijalnih običnih dionica, i
- ponderisani prosječni broj dodatnih običnih dionica koje bi bile u opticaju pod pretpostavkom konverzije svih razrjeđujućih potencijalnih običnih dionica.

Tokom 2021. i 2022. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.21 Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se samo od tekućeg poreza na dobit. Trošak poreza na dobit iskazuje se u dobiti ili gubitku s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3.21.1 Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivanu poresku obavezu obračunatu na oporezivu dobit za godinu, koristeći poreske stope koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilansa, i sva usklađenja poreske obaveze iz prethodnih perioda.

3.21.2 Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez na dobit obračunava se metodom bilansne obaveze za sve privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti za potrebe finansijskog izvještavanja. Kretanje odgođenih poreskih obaveza i odgođene poreske imovine odražava poreske posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo očekuje, na datum izvještavanja, da povрати ili izmiri knjigovodstveni iznos svoje imovine i obaveza, na osnovu poreskih stopa koje su donesene na datum izvještavanja. Trenutno utvrđene poreske stope koriste se za utvrđivanje odgođenog poreza na dobit.

Odgođeni porez se ne priznaje za ponovnu procjenu fer vrijednosti ulaganja namjenjenih za prodaju.

3.22 Naknade zaposlenima

3.22.1 Krakovrajne beneficije

U ime svojih zaposlenih, Grupa plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavali po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Grupa plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou, te Republike Srpske i Brčko Distrikta. Nadalje, topli obrok, prevoz i regres se plaćaju u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o dobiti ili gubitku u periodu u kojem su nastali troškovi plata

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku perioda u kojem su nastali.

3.22.2 Dugotrajne beneficije: otpremnine prilikom odlaska u penziju

Grupa isplaćuje u slučaju penzionisanja otpremninu zaposlenim u iznosu 3 prosječne plate ili 3 prosječne plate zaposlenog (u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenika). Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu od 3,5% na godišnjem nivou koja predstavlja prosječnu kamatnu stopu za dugoročne depozite kao sto je objavljeno od strane Centralne Banke Bosne i Hercegovine.

3.23 Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu (pravnu ili izvedenu) koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa, i ako se pouzadno može procijeniti iznos obaveze. Rezervacije se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obavezu.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.23 Provisions (continued)

3.23.1 Rezervisanja za prevenciju

Ostala rezervisanja uključuju i rezervisanja za prevenciju (Napomena 21.). U skladu sa Zakonom o osiguranju Federacije Bosne i Hercegovine, društva za osiguranje su dužna da formiraju rezervisanja za „prevenciju“, koje se izračunavaju za neživot kao procenat ukupno uplaćenih premija za pojedine grupe osiguranja.

3.24 Izvještavanje po segmentima

Izvještavanje po operativnim segmentima je u skladu sa internim izvještavanjem Uprave. Uprava čija je odgovornost alokacija resursa i ocjenjivanje poslovanja operativnih segmenata je ta koja pravi strateške odluke.

Uprava redovno pregleda izvještaje po operativnim segmentima u skladu sa MSFI.

Svi operativni segmenti koje Uprava koristi zadovoljavaju kriterije izvještavanja po segmentima po MSFI 8 Operativni segmenti.

Grupa posluje kroz dva segmenta bazirana na poslovnim segmentima, koji uključuju segment životnih i neživotnih osiguranja.

3.24.1 Alokacija troškova između segmenta životnog i neživotnog osiguranja

Prihod od ulaganja, realizovani i nerealizovani dobiti i gubici te troškovi i naknade koji proizlaze iz kapitala i rezervi i sredstava neživotnog osiguranja, raspoređuju se na segment neživota, na temelju prosječnog omjera uloženi sredstava.

Prihod od ulaganja, realizovani i nerealizovani dobiti i gubici te troškovi i naknade od imovine životnog osiguranja, uključeni su izravno u segment životnih osiguranja.

Tokom godine direktni administrativni troškovi direktno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja. Kod ostalih administrativnih troškova koji ne mogu biti direktno raspoređeni, trošak se po ključu raspoređuje između segmenata životnog i neživotnog osiguranja. Društvo je mješovito osiguravajuće društvo gdje odjeli nisu strogo podijeljeni na životno i neživotno, a raspodjela ovisi o aktivnostima bilo da se odnose na životne ili neživotne proizvode osiguranja.

Tokom godine troškovi amortizacije direktno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja.

Troškovi oglašavanja i marketinga direktno se alociraju na segmente životnog i neživotnog osiguranja na osnovu osiguravajućeg proizvoda koji se oglašava ili prodaje. Za oglase koji se odnose na Grupu kao cjelinu, raspodjela troškova se provodi na osnovu pisanih premija klasa poslova u portfelju osiguranja.

Provizije se knjiže odvojeno na računima životnog i neživotnog osiguranja. Troškovi zaposlenih i ostali troškovi pribave raspoređuju se direktno na segmente životnog i neživotnog osiguranja, ili se raspoređuju na temelju istog omjera u kojem su polisirane premije.

3.24.2 Raspodjela imovine i kapitala

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina raspoređuju se direktno na segmente životnog i neživotnog osiguranja. Finansijska ulaganja se raspoređuju na temelju izvora sredstava. Kapital se raspoređuje na temelju minimalnih zakonskih zahtjeva za kapitalom.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.25 Prihodi

Računovodstvena politika u odnosu na priznavanje prihoda od ugovora o osiguranju je navedena u Napomeni 3.12.

3.25.1 Prihodi od ulaganja

Prihod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaje, uzimajući u obzir efektivni prinos na odgovarajuću imovinu. Prihod od dividende priznaje se u dobiti ili gubitku na dan kada su dividende izglasane.

3.25.2 Prihodi od naknada i provizija

Prihod od naknada i provizija uključuje provizije reosiguranja, koje se priznaju prilikom obračuna reosiguranja. U skladu sa izuzecima definisanim u MSFI 4, prihod od provizije reosiguranja se u potpunosti priznaje pri obračunu reosiguranja.

3.26 Rashodi

3.26.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave polisa osiguranja i administrativne troškove.

3.26.2 Troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi osoblja zaposlenog u prodaji te troškovi marketinga i promocije.

Troškovi provizije za neživotna osiguranja priznaju se kako nastaju u skladu sa načelom obračunskog perioda, dok se troškovi provizije za životna osiguranja priznaju po naplati, što je u skladu s povezanim načelom priznavanja prihoda (pogledati u Napomeni 3.12.).

3.26.3 Administrativni troškovi

Administrativni troškovi uključuju troškove zaposlenih, amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, trošak električne energije i ostale troškove. Ostali troškovi uključuju uglavnom troškove naplate premije, troškove otkaza polisa osiguranja, troškove upravljanja portfolijem i administrativne troškove poslova reosiguranja.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema finansijskih izvještaja zahtijeva korištenje računovodstvenih procjena koje će, po definiciji, rijetko biti jednake stvarnim rezultatima. Uprava također mora primijeniti prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva.

Ova napomena daje pregled područja koja su uključivala viši stepen prosudbe ili složenosti, te stavke koje su vjerovatnije materijalno prilagođene zbog procjena i pretpostavki koje su se pokazale pogrešnim. Detaljne informacije o svakoj od ovih procjena i prosudbi uključene su u ostale napomene zajedno s podacima o osnovici za izračun svake stavke u finansijskim izvještajima. Pored toga, ova napomena takođe objašnjava gdje je došlo do stvarnih prilagođavanja u ovoj godini kao rezultat greške i promjena u prethodnim procjenama.

4.1 Upotreba procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i prikazanih iznosa za sredstva, obaveze, prihode i rashode. Procjene i pretpostavke se baziraju na prethodnom iskustvu i mnogim drugim faktorima koji se smatraju razumnim u datim okolnostima, kao i na informacijama koje su bile dostupne na dan pripreme finansijskih izvještaja, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima sredstava i obaveza koji nisu vidljivi iz nekih drugih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od ovakvih procjena.

Procjene i pretpostavke se redovno pregledaju. Izmjene u računovodstvenim procjenama se prikazuju u periodu u kome je takva procjena izmijenjena kao i u bilo kojem budućem periodu na koji je ta promjena imala uticaj.

Prosudbe Uprave koje se tiču primjene MSFI, i koje imaju značajan uticaj na finansijske izvještaje, kao i procjene gdje postoji značajan rizik od materijalnih usklađenja u toku naredne godine, objašnjene su u nastavku.

a) Obaveze po osnovu šteta koje proizilaze iz ugovora o osiguranju

Procjena obaveza po osnovu šteta nastalih kod ugovora o osiguranju predstavlja najkritičniju računovodstvenu procjenu Grupe. Postoji nekoliko elemenata nesigurnosti koje treba uzeti u obzir pri pravljenju procjena obaveza koje Grupa naposljetku treba izmiriti za takve nastale štete.

Procjena budućih naknada i premija koje proizilaze iz dugoročnih ugovora o osiguranju, i povezani razgraničeni troškovi pribave te ostala nematerijalna sredstva.

Utvrđivanje obaveza na osnovu dugoročnih ugovora o osiguranju zavisi od procjena Grupe. Vrš se procjene očekivanog broja smrtnih slučajeva za svaku od godina tokom kojih je Grupa izložena riziku (Napomena 32.).

b) Neizvjesnost procjena vezanih za formiranje rezervi

Najznačajnije procjene vezane za finansijske izvještaje Grupe odnose se na formiranje rezervi. Grupa primjenjuje pravila i procedure Agencije za nadzor osiguranja. Grupa upošljava ovlaštene aktuare.

Politika Grupe je formirati rezerve za neistekle rizike koji proizlaze iz poslova neživotnog osiguranja gdje se očekuje da će štete, odgođeni troškovi pribave i administrativni troškovi koji će vjerovatno nastati nakon kraja finansijske godine za ugovore koji su zaključeni prije tog datuma premašiti prijenosnu premiju i premiju koja proizilazi iz tih ugovora.

Uprava smatra da je postojeći nivo tehničkih rezervi dovoljan.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u Napomeni 5., dok su rezerve po ugovorima o osiguranju analizirane u Napomeni 32.

5. Upravljanje rizikom osiguranja

Grupa je izložena aktuarskom riziku i riziku pribave koji proizlaze iz široke ponude proizvoda životnog i neživotnog osiguranja: sudjelujućih tradicionalnih proizvoda života i svih skupina neživotnih osiguranja (nezgode, putničko-zdravstvenog, osiguranja motorna vozila, transportnih osiguranja, osiguranja imovine i ostale odgovornosti).

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik rezervi. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervi u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervi predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi krivo procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Rizik pribave neživota također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom rezerve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik obolijevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polisa, prekida, promjena u kapitalizaciji (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

5.1. Upravljanje rizicima

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite nabavke, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, određivanje cijena, dizajn proizvoda i upravljanjem reosiguranjem.

Strategija pribave teži diverzifikaciji koja će osigurati uravnotežen portfolio i bazira se na velikom portfolio sličnih rizika tokom višegodišnjeg perioda što smanjuje promjenjivost rezultata. Svi neživotni ugovori (izuzev osiguranja imovine) su godišnje naravi i preuzimači rizika imaju pravo da mijenjaju uslove ugovora prilikom obnove.

Grupa reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisala izloženost gubicima i zaštitila kapitalnu osnovu. Grupa kupuje proporcionalne i neproporcionalne ugovore o reosiguranju radi smanjenja neto izloženosti pojedinačnim rizicima nezgode, imovine, putnika, osiguranja motornih vozila, osiguranja odgovornosti prema trećim licima i osiguranja života. Rizici predati u reosiguranje sadrže kreditni rizik i potraživanja iz osnova reosiguranja se izvještavaju nakon umanjenja za poznata nenaplativa potraživanja. Grupa nadzire finansijsko stanje reosiguravatelja i sklapaju ugovore o reosiguranju sa reosiguravateljima ocijenjenim sa A+ i B+.

Adekvatnost obaveza se procjenjuje uzevši u obzir odgovarajuću imovinu, promjene u kamatnim stopama i razvoj smrtnosti, obolijevanja, učestalosti i iznosima šteta u neživotnom osiguranju, odustajanjima i troškovima kao i općim uslovima na tržištu. Posebna pažnja se posvećuje adekvatnosti rezervi iz poslova životnog osiguranja. Za detaljan opis testa adekvatnosti obaveza pogledati računovodstvenu politiku Napomene 3.13. i Napomene 6.

5. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

5.2. Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje stepen u kojem određeni događaj ili serija događaja utiču značajno na obaveze Grupe. Takve koncentracije mogu proizaći iz jednog ugovora osiguranja ili iz više povezanih ugovora kada mogu nastati značajne obaveze. Važan aspekt koncentracije rizika je da može nastati od akumulacije rizika u okviru različitih vrsta osiguranja.

Koncentracije rizika mogu nastati događajima niske učestalosti, ali jakog intenziteta kao što su prirodne katastrofe; u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivanim promjenama mortaliteta ili ponašanja ugovarača osiguranja; ili kada sudski spor ili zakonski rizici mogu izazvati veliki pojedinačni gubitak, ili imati sveobuhvatan uticaj na mnoge ugovore.

Rizici koje preuzima Grupa su primarno locirani u Bosni i Hercegovini.

Koncentracija rizika osiguranja prije i poslije reosiguranja vezano za pokriveni tip rizika osiguranja je izložen u nastavku, sa naznakom iznosa nastalih šteta (bruto i neto od reosiguranja) po osnovu ugovora o osiguranju, za Društvo i Grupu:

Za godinu završenu 31. decembra 2022.	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja	Neto nastale štete
<i>Neživotno osiguranje</i>			
AO	2.371	(214)	2.157
Kasko	4.155	(1.918)	2.237
Imovina	1.597	(1.023)	575
Odgovornost	6.058	(812)	5.247
Ukupno Neživot	14.181	(3.966)	10.215
<i>Životno osiguranje</i>			
Mješovito	18.008	(77)	17.930
Štedno	1.754	(10)	1.753
Dječije	658	0	648
Riziko	7.256	(137)	7.119
Ukupno život	27.675	(225)	27.450
Ukupno	41.856	(4.191)	37.665
Za godinu završenu 31. decembra 2021.	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja	Neto nastale štete
<i>Neživotno osiguranje</i>			
AO	1.975	8	1.983
Kasko	3.740	(1.153)	2.587
Imovina	636	(335)	302
Odgovornost	4.690	(310)	4.381
Ukupno Neživot	11.042	(1.789)	9.253
<i>Životno osiguranje</i>			
Mješovito	16.881	(30)	16.851
Štedno	3.516	(2)	3.514
Dječije	513	-	513
Riziko	6.674	(65)	6.608
Ukupno život	27.584	(98)	27.486
Ukupno	38.626	(1.886)	36.739

5. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

5.3. Neživotna osiguranja

U okviru neživotnog osiguranja, Uprava vjeruje da Grupa nema značajne izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika prema društvenim, profesionalnim, generacijskim i sličnim kriterijima.

Najveća vjerovatnoća značajnih gubitaka za Grupu proističe iz katastrofalnih dešavanja, kao što su štete od oluja, poplava ili zemljotres. Tehnike i pretpostavke koje Grupa koristi za računanje ovih rizika su sljedeće:

- mjerenje geografske akumulacije;
- procjena vjerovatne maksimalne štete;
- reosiguranje.

5.4 Životna osiguranja

Za ugovore o životnom osiguranju koji pokrivaju smrt osiguranika, ne postoji znatna geografska koncentracija rizika, iako koncentracija osigurane sume može uticati na omjer isplate osiguranja na nivou portfolija.

Koncentracija rizika na primjeru pet grupa osigurane sume po osiguraniku života prikazana je u sljedećim tabelama, za Društvo i Grupu.

Osigurana suma po osiguraniku na dan 31. decembra 2022. godine:

BAM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja BAM	%	Poslije reosiguranja BAM	%
<10.000	216.103	10,17%	215.296	10,44%
10.001-20.000	440.410	20,73%	436.700	21,18%
20.001-40.000	921.583	43,39%	907.935	44,04%
40.001-78.000	654.970	30,84%	613.975	29,78%
>78.001	33.720	1,59%	20.576	1,00%
	2.266.786	100,00%	2.194.482	100,00%

Osigurana suma po osiguraniku na dan 31. decembra 2021. godine:

BAM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja BAM	%	Poslije reosiguranja BAM	%
<10.000	499.079	23,50%	497.508	24,13%
10.001-20.000	613.886	28,90%	606.873	29,44%
20.001-40.000	762.667	35,91%	742.817	36,03%
40.001-78.000	219.025	10,31%	195.144	9,47%
>78.001	29.345	1,38%	19.242	0,93%
	2.124.002	100,00%	2.061.584	100,00%

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja

6.1. Neživotna osiguranja

Rezerva se formira na dan bilansa za procijenjeni konačni trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do tog datuma, bilo da su prijavljene ili ne, skupa s odgovarajućim troškovima obrade šteta, umanjenim za već isplaćene iznose.

Obaveze za prijavljene, a neisplaćene štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i historijske dokaze o iznosima sličnih šteta. Rezerve se redovito preispituju i ažuriraju kada pristignu nove informacije.

Procjena nastalih, a neprijavljenih šteta (IBNR) je općenito podložna većem stupnju neizvjesnosti nego rezerva za prijavljene štete. IBNR rezerve pretežno procjenjuju aktuari Grupe korištenjem statističkih metoda, kojima se historijski podaci ekstrapoliraju kako bi se procijenili konačni troškovi šteta.

Ključna metoda za IBNR procjenu je metoda ulančanih ljestvica, koja koristi historijske podatke kako bi se procijenili plaćeni i nastali dijelovi šteta od ukupnog troška šteta, do određenog datuma. Štarna metoda koja se primjenjuje zavisi o godini nezgode koja se razmatra, vrsti osiguranja i opaženom historijskom razvoju šteta.

U mjeri u kojoj ove metode koriste historijski razvoj šteta, pretpostavlja se da će se historijski razvoj šteta ponoviti u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda ne bude slučaj, koji su u mjeri u kojoj se mogu utvrditi, uzeti u obzir na način da su metode procjene modificovane. Takvi razlozi uključuju:

- ekonomske, pravne, političke i društvene trendove (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući uticaj velikih gubitaka.

IBNR rezerve se inicijalno procjenjuju na bruto osnovi i radi se poseban izračun kako bi se procijenio udjel reosiguranja.

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerenje iznosa rezervi za neživotna osiguranja su sljedeće:

Očekivana kvota šteta

Očekivana kvota šteta predstavlja kvotu očekivanih nastalih šteta u odnosu na zarađene premije. Pretpostavke u vezi s očekivanim kvotama šteta za nedavne godine nezgode, prema skupini osiguranja, imaju najveći uticaj na visinu rezervi.

Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“, nivo rezervi u velikoj mjeri zavisi od procjene razvoja šteta od posljednje godine razvoja za koju postoje historijski podaci do konačnog razvoja. Preostali faktor šteta se procjenjuju razborito. Sve štete „dugog repa“ imaju dospjeće do 5 godina.

Diskontovanje

Rezerve neživotnog osiguranja se ne diskontuju.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.2. Procesi korišteni za Testiranje adekvatnosti obaveza (LAT)

Svrha LAT-a je da omogućiti procjenu adekvatnosti priznatih obaveza osiguranja društva, tako da bi one mogle biti odobrene i knjižene prema MSFI. Zbog politike društva da koristi pristup najbolje procjene za izračunavanje rezervisanja za štete za neživotno osiguranje, samo prenosne premije bi trebale biti ocijenjene. Prenosne premije obuhvataju rezervisanja za prenosne premije i „unincepted“ premije, koje potiču iz trenutnog poslovanja. Trenutno poslovanje uključuje sve zajamčene ugovore osiguranja, čak i ako pokrivena izloženost riziku počinje nekad u budućnosti. Manjak premija bi trebao biti prikazan u slučaju kada zbir očekivanih troškova šteta i troškova prilagođavanja šteta, očekivanih dividendi za korisnike polise, neamortizovanih troškova pribave i troškova održavanja prelazi iznos povezanih nezarađenih premija.

U skladu s tim, Društvo koristi sljedeći pristup kada je riječ o testu adekvatnosti nezarađenih premija LAT rezultat = nezarađena premija – odloženi troškovi pribave – troškovi - buduće štete - budući direktni troškovi.

6.3. Životno osiguranje

Matematička rezerva životnog osiguranja se računa pomoću Zillmer i neto prospektivnom metodom koristeći statističke podatke i kamatne stope koje se koriste kod izračuna tarifa (u skladu s odgovarajućom nacionalnom regulativom), ako smjernice izdate od strane Agencije ne nalažu drugačije. Pretpostavke koje se koriste su određene na početku trajanja polise i ostaju važiti do isteka obaveza. Polise životnog osiguranja su vezane za EUR ili BAM, što je uobičajena tržišna praksa. Očekuje se da će se vezanost BAM za EUR nastaviti.

Garantirana tehnička kamatna stopa u polisama osiguranja iz 2022. godine je 0,5% (2021: 0,5%) u slučaju mješovitog osiguranja i 0% u slučaju smrti (2021: 0%).

Osnovne pretpostavke korištene u izračunu značajnih komponenti rezerve životnog osiguranja navedene su u Napomeni 32 (e).

Grupa koristi tablice smrtnosti (CRO) iz perioda 2010.-12, iz 2000.-02. i iz perioda od 1989. do 1992. za sve proizvode životnog osiguranja. U 2022. godini nije došlo do većih promjena u pretpostavkama koje su korištene za mjerenje imovine i obaveza životnog osiguranja.

Diskrecioni bonus osiguranicima

Osiguranici ili korisnici osiguranja u slučaju doživljenja i smrti (Classic), osiguranja u slučaju doživljenja i smrti s pokrićem kritičnih bolesti (Comfort), mješovito osiguranje života (Classic dual), mješovitog osiguranja s pokrićem kritičnih bolesti (Comfort dual), osiguranje doživljenja (Capital) i osiguranja života u korist djeteta (Junior) imaju pravo na učešće u dobiti Grupe ostvarene upravljanjem fondovima životnog osiguranja. Udio u dobit se obračunava 31. decembra svake godine nakon isteka druge godine osiguranja, i najmanje 85% (zavisno od ugovora) ostvarene dobiti. U slučaju doživljenja, učešće u dobiti se isplaćuje zajedno sa osiguranom sumom. U slučaju smrti, Grupa plaća osiguranu sumu i udio u dobiti obračunatu do tog trenutka. Grupa vodi udio u dobiti dodijeljen osiguranicima u okviru rezervi životnog osiguranja.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama

Rezerva životnog osiguranja se testira na svaki datum izvještavanja u odnosu na izračun budućih novčanih tokova koristeći eksplicitne i konzistentne pretpostavke svih faktora – budućih premija, smrtnosti, obolijevanja, rezultata ulaganja, odustajanja, otkupa, garancija, bonusa osiguranicima, troškova i iskorištavanja opcija koje su na raspolaganju osiguranicima. Za tu svrhu Grupa koristi izračun sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova, odobrenu od matičnog društva.

Tamo gdje postoje pouzdani tržišni podaci, pretpostavke se temelje na dostupnim tržišnim cijenama.

Pretpostavke koje se ne mogu pouzdano temeljiti na tržišnim vrijednostima baziraju se na tekućim pretpostavkama izračunatim na temelju internih modela Grupe i javno dostupnih izvora.

Zbog određene neizvjesnosti vezane uz budući razvoj tržišta osiguranja i portfolija Grupe, Grupa koristi marže za rizik i neizvjesnost u sklopu testa adekvatnosti obaveza.

Početne pretpostavke se godišnje ažuriraju na temelju nedavnog iskustva, prema uputstvima matičnog društva.

Analiza osjetljivosti za rizik kamatnih stopa prikazuje kako će promjene fer vrijednosti ili budućih novčanih tokova finansijskih instrumenata biti promjenjivi zbog promjena tržišnih kamatnih stopa na datum izvještavanja.

Za obaveze po osnovu ugovora dugoročnog osiguranja sa fiksnim i zagarantovanim odredbama, promjene kamatnih stopa neće uzrokovati promjenu iznosa obaveza, osim ako promjena nije dovoljno velika da prouzrokuje prilagodbu testa adekvatnosti obaveza. Smanjenje nivoa kamatne stope će prouzrokovati prilagodbu obaveza za 9,6%, gdje bi dodatna obaveza u iznosu od 13,731 hiljada BAM (2021: 11.715 hiljada BAM) bila potrebna kao rezultat daljnjeg smanjenja za 100 osnovnih bodova u nivou kamatne stope.

Ugovori ulaganja sa fiksnim i zagarantovanim odredbama i dužničkim vrijednosnim papirima koji se drže do dospelosti se prikazuju po amortizovanom trošku i njihovi knjigovodstveni iznosi nisu osjetljivi na promjene nivoa kamatnih stopa.

Kada je riječ o finansijskoj imovini opisanoj u ovoj napomeni, Uprava nadgleda osjetljivost kretanja iskazanih kamatnih stopa na mjesečnom nivou procjenom očekivanih promjena u različitim portfolijima zbog paralelnih kretanja od 1% kod svih kamatnih stopa.

Stanja dobijena putem testa osjetljivosti (LAT) su ispod matematičkih rezervi i zbog toga nije bilo potrebe za prilagođavanjem rezervisanja.

Društvo je procijenilo uticaj promjena ključnih varijabli koje mogu imati materijalni uticaj na buduće novčane tokove LATa na kraju godine.

Modelirani portfolio predstavlja 100% od matematičke rezerve u upotrebi.

Početna vrijednost predstavlja sadašnju vrijednost buduće dobiti izračunate korištenjem pretpostavki opisanih u Napomeni 6. tokom testa adekvatnosti obaveza.

Promjene varijabli predstavljaju razumno moguće promjene koje bi, ukoliko bi nastale, dovele do značajnih promjena u obavezama osiguranja na datum izvještavanja. Razumno moguće promjene ne predstavljaju niti očekivane promjene varijabli niti scenario najgoreg slučaja.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama (nastavak)

Analiza za promjenu varijabli sa nepromijenjenim svim ostalim pretpostavkama je pripremljena, uz zanemarivanje promjena vrijednosti povezane imovine.

Osjetljivost za nepovoljni pravac kretanja je izračunata, zbog toga je osjetljivost na promjene u mortalitetu izračunata putem procjene efekta porasta mortaliteta životnih osiguranja za 10% na buduće novčane tokove LATa. Osjetljivost prema promjenama stope troška je izračunata procjenom efekta porasta administrativnih troškova za 10% na buduće novčane tokove LATa.

Smanjenje kamatnih stopa ima najveći uticaj na dobit ili gubitak i obaveze osiguranja (kao što je prikazano putem LAT novčanih tokova iznad).

Tabela ispod navodi koncentraciju obaveza životnog osiguranja (bruto obaveze) prema vrsti ugovora, sa stanjem na dan 31. decembar 2021. i 31. decembar 2022. godine:

	2022.	2021.
Mješovito	110.942	111.905
Štedno	18.147	16.983
Anuiteti	298	329
Smrtnost	33.270	31.195
Ostalo	4.830	3.498
Ukupno životno osiguranje	167.487	163.910

Metodologija testiranja uzima u obzir tekuće pretpostavke o svim budućim novčanim tokovima uključujući novčane tokove iz ugrađenih opcija i garancija. Ova metodologija omogućuje kvantifikaciju korelacije između svih faktora rizika. Pretpostavke se revidiraju svake godine.

Osnovne korištene pretpostavke su:

Segmentacija

Grupa segmentira proizvode u nekoliko homogenih skupina prema karakteristikama individualnih proizvoda (tip proizvoda i tip plaćanja). Svaka grupa se zasebno testira za adekvatnost obaveza. Nedostatnost obaveza u individualnoj grupi ne netira se viškom obaveza koji proizlazi iz druge grupe prilikom utvrđivanja potrebnih dodatnih obaveza.

Neto sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova izračunata na temelju dolje opisanih pretpostavki se upoređuje s obavezama iz osiguranja, za svaku grupu proizvoda zasebno. Ako to poređenje pokazuje da je knjigovodstvena vrijednost obaveza iz osiguranja nedovoljna uzevši u obzir procijenjene novčane tokove, cjelokupni nedostatak se priznaje u dobiti ili gubitku priznavanjem dodatne obaveze.

Mortalitet i morbiditet

Mortalitet se obično temelji na tablicama mortaliteta (CRO) iz 2000.-02. kao i iz 1989.-1992. i usklađuje od strane Grupe na temelju statističkih istraživanja iskustva mortaliteta za Grupu.

Tabele morbiditeta se pripremaju agregacijom tabela mortaliteta (CRO) od 2000.-02. i 1989.-1992. vjerovatnoće smrtnosti i Gen RE vjerovatnoće kritičnih bolesti.

Pretpostavke za mortalitet i morbiditet se usklađuju za maržu za rizik i neizvjesnost.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama (nastavak)

Postojanost

Buduće ugovorne premije se uključuju bez uzimanja u obzir indeksacije premije. Pretpostavke o istecima i otkupima temelje se na prošlom iskustvu UNIQA Grupe sa polisama osiguranja (podijeljeno po vrsti i trajanju polisa). Grupa redovno ispituje stvarne stope postojanosti prema vrsti proizvoda i trajanjima i u skladu s time usklađuje pretpostavke.

Tako dobivene pretpostavke usklađuju se za maržu za rizik i neizvjesnost.

Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima obnove i održavanja polisa uključene u test adekvatnosti obaveza izvođe se iz tekućeg iskustva Grupe. Za buduće periode novčani tokovi za troškove uvećani su za faktor jednak procjeni Grupe o budućoj stopi inflacije (2022.: 4,5%; 2021.: 1,8%; 2020.: 1,5%).

Očekivani povrat od investicija i diskontna stopa

Budući povrati od investicija su izračunati koristeći nerizičnu kamatnu stopu.

Diskontne stope su jednake očekivanim budućim povratima od ulaganja i za tekući obračun prosječno iznose:

	2022.	2021.
1-5 godina	1,90%	1,98%
5-10 godina	1,63%	1,59%
Više od 10 godina	1,63%	1,59%

Raspodjela dobiti

Dok je za većinu polisa osiguranja života iznos i vrijeme dodjele bonusa osiguranicima prema diskreciji Grupe, procjena adekvatnosti obaveza uzima u obzir buduće diskrecione bonuse, izračunate kao fiksni postotak od viška očekivanih budućih ulaganja iznad garantirane tehničke kamatne stope po pojedinačnim polisama. Primijenjeni postotak je u skladu s tekućom poslovnom praksom Grupe vezanom za alokaciju bonusa.

6.5. Neživotno osiguranje

Za razliku od životnog osiguranja, obaveze iz neživotnog osiguranja se računaju koristeći tekuće (ne historijske) pretpostavke.

Test adekvatnosti obaveza za neživotno osiguranje je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum bilansa poredi se s nezarađenim premijama po tim polisama nakon odbitka odgođenih troškova pribave. Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na temelju iskustva tokom proteklog perioda ugovora o osiguranju, i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti.

Test je proveden po osnovu portfolija (AO i ostali).

7. Analiza osjetljivosti

Dobit ili gubitak i obaveze iz poslova osiguranja su uglavnom osjetljivi na promjene u stopama ulaganja, smrtnosti, stopi odustajanja i stopi troškova koje su procijenjene za potrebe izračuna adekvatnosti obaveza.

Grupa je procijenila uticaj na dobit i kapital na kraju godine (Napomena 32. (d)).

Životno osiguranje

Izmjene u varijablama predstavljaju razumne moguće promjene koje bi, da su se dogodile, dovele do značajnih promjena u obavezama po osiguranju u bilansu stanja. Razumne moguće promjene ne predstavljaju očekivane promjene niti najgori scenario.

Analiza je pripremljena za promjenu varijable s neizmijenjenim ostalim pretpostavkama i ignoriše promjene u vrijednosti vezanih sredstava.

Osjetljivost je izračunata za nepoželjno kretanje, te je iz tog razloga osjetljivost na promjene u mortalitetu/morbiditetu izračunata za povećanje od 10% dok je promjena u troškovima održavanja polisa izračunata za povećanje od 10% (prikazano u Napomeni 32. (d)).

Na sveobuhvatni prihod i obaveze osiguranja najviše je uticala izmjena u investicijskoj stopi u oba smjera. Stoga izmjene u prihodima od investicija su navedene u oba smjera, za povećanje i smanjenje od 1%.

Neživotno osiguranje

Kod ugovora o osiguranju imovine, klimatske promjene mogu dovesti do češćih i ozbiljnijih ekstremnih vremenskih nepogoda (npr. poplave, oluje...) i uzrokovati značajne posljedice (npr. potraživanja za slijeganje/odronjavanje tla). Za određene ugovore, Društvo je takođe ograničilo broj odštetnih zahtjeva koji mogu biti plaćeni u bilo kojoj godini polise ili je uvelo maksimalne iznose predviđene za isplatu šteta u bilo kojoj godini polise.

Društvo ima pravo da ponovno procijeni rizik i/ili promijeni odredbe i uslove prilikom te procjene. Također je moguće da se nametnu odbitne stavke i da se odbace lažne tvrdnje. Takvi ugovori su zajamčeni pozivanjem na komercijalnu vrijednost zamjene imovine i osiguranog sadržaja, i ograničenja isplate potraživanja su uvijek uključena da obuhvate vrijednost za isplatu po nastanku osiguranog događaja. Trošak obnavljanja imovine, zamjene ili odštete za sadržaj i vrijeme koje je potrebno za ponovno započinjanje prekinutih poslovnih aktivnosti su glavni faktori koji utiču na nivo potraživanja prema ovim politikama. Najveća vjerovatnoća za nastanak značajnih gubitaka u ovim ugovorima proizilazi iz štete nastale zbog oluje ili poplave. Društvo ima reosiguranje za pokrivanje ovakve štete.

U neživotnom osiguranju varijable koje bi imale najveći utjecaj na osiguravajuće obaveze odnose se na promjene u troškovima po polici, pravne, zakonske, ekonomske i društvene trendove. Uprava vjeruje da nije praktično kvantifikovati osjetljivost rezervi za poslove neživotnog osiguranja na promjene u ovim varijablama.

Analiza osjetljivosti nije sprovedena direktno na nivou Grupe, ali jeste na nivou matičnog Društva.

8. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

8.1. Ugovori neživotnog osiguranja

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranja imovine, autokasko, autoodgovornost, nezgoda, zdravstveno osiguranje, opća odgovornost i putničko osiguranje. Ugovori mogu biti zaključeni na fiksni period od godinu dana ili na trajnoj osnovi s tim da svaka strana ima opciju otkaza uz tromjesečni otkazni rok (6 mjeseci u slučaju dugoročnih ugovora preko 5 godina). Mali udio polisa osiguranja od imovine ima opciju jednokratne premije za dugoročno trajanje. Grupa stoga ima mogućnost ponovne procjene cijene rizika, ponovo procjenjujući premiju u intervalima koji nisu duži od godine dana. Također ima mogućnost nametanja umanjenja premije kao i odbijanja šteta koje proizlaze iz prevara.

Buduće štete osiguranja su glavni izvor neizvjesnosti koji utiče na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova.

Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizilaze iz regulative koja daje pravo vlasnicima polisa osiguranja da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu ali ne kasnije od 5 godina od početka godine nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode i autoodgovornosti, zbog teškoća u procjeni perioda između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

Karakteristike pojedinih vrsta osiguranja, ako se značajno razlikuju od gore navedenih karakteristika, opisane su u nastavku.

Osiguranje motornih vozila

Portfolio osiguranja motornih vozila Grupe sadrži obavezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje. Osiguranje automobilske odgovornosti pokriva tjelesne ozljede i imovinske štete u Bosni i Hercegovini kao i štete u inozemstvu koje prouzrokuju osiguranici u sistemu „Zelenog kartona“.

Imovinske štete od automobilske odgovornosti i kasko štete se uglavnom prijavljuju i podmiruju nedugo nakon datuma nezgode. Međutim, prijave i isplate vezane za tjelesne ozljede se teže procjenjuju i određuju se u dužem periodu. Takve štete se mogu isplatiti odjednom u obliku jednokratne isplate ili u anuitetima.

Iznos šteta koji se odnosi na tjelesne ozljede i s njima vezanim gubicima zarade pod uticajem su odluka sudske prakse.

Automobilska odgovornost je regulisana Zakonom o obaveznim osiguranjima. Tarife i minimalne svote osiguranja su regulirane zakonom. Osiguranici imaju pravo na bonus prilikom obnove polise ukoliko ispunjavaju uslove.

Kasko osiguranje predstavlja standardno osiguranje od štete; iznos štete je ograničen svotom osiguranja.

Osiguranje imovine

Dijeli se okvirno na industrijske i privatne rizike. Za industrijske rizike Grupa koristi tehnike upravljanja rizicima kako bi identifikovala rizike i analizirala gubitke te sarađuje s reosiguravateljima. Privatni imovinski rizici sadrže standardna osiguranja građevina i stvari.

Štete se obično prijavljuju brzo i mogu se likvidirati bez odgađanja.

8. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova (nastavak)

8.1. Ugovori neživotnog osiguranja (nastavak)

Osiguranje odgovornosti

Pokriva sve vrste odgovornosti i uključuje komercijalnu odgovornost, profesionalnu odgovornost kao i ličnu odgovornost.

Dok se većina osiguranja od opće odgovornosti pribavlja na principu „prijavljene štete“, određena pokrića od osiguranja odgovornosti se osiguravaju na principu „nastanka“.

Osiguranje nezgode

Osiguranje nezgode se tradicionalno i najčešće prodaje kao priključni proizvod životnim osiguranjima ili autoodgovornosti, ponuđenim od strane Grupe.

8.2. Ugovori životnog osiguranja

Bonusi

Oko 80% polisa osiguranja života Društva uključuje pravo na bonus. Bonusi se dodjeljuju prema diskreciji Grupe i priznaju se kada su predloženi i odobreni od strane Uprave s odgovarajućim zakonskim zahtjevima. Nakon što se alociraju osiguranicima bonusi postaju garantovani.

Premije

Premije za sve proizvode životnih osiguranja su vezane za EUR i mogu biti plative u redovnim ratama ili kao jednokratne premije na početku trajanja polise. Neki od mješovitih proizvoda osiguranja sadrže opciju indeksacije premije koja može biti iskorištena od strane osiguranika godišnje.

Osiguranje za slučaj smrti

Tradicionalno osiguranje za slučaj smrti uključuje rizik smrti i priključno osiguranje od nezgode. Premije se plaćaju u ratama ili kao jednokratne premije. Polise nude fiksnu ili opadajuću osiguranu svotu u slučaju smrti. Naknade u slučaju smrti plaćaju se samo ako osiguranik umre tokom trajanja polise osiguranja.

Osiguranje za slučaj doživljenja

Ovo su također tradicionalni proizvodi osiguranja života koji pružaju dugoročnu finansijsku zaštitu. Kapitalne polise osiguranja života za redovnu ili jednokratnu premiju pokrivaju rizik smrti i doživljenja. Mnoge dugoročne polise uključuju pokriće od kritičnih bolesti. Nezgoda može biti priključni proizvod osnovnom pokriću. Naknade iz osiguranja obično se plaćaju jednokratno.

Osiguranje djece

Ovi proizvodi se temelje na tradicionalnim rizicima životnog osiguranja: doživljenje, smrt osiguranika usljed bolesti i smrt osiguranika usljed nezgode. Premije se plaćaju redovno. Period osiguranja za koji je sklopljena polisa je ograničen do 18. godine života djeteta. Naknade iz osiguranja se plaćaju jednokratno.

9. Izvještavanje po segmentima

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Društva na dan 31. decembra 2022. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Imovina			
Nekretnine postrojenja i oprema	3.506	6.612	10.118
Imovina s pravom korištenja	182	200	382
Nematerijalna imovina	907	1.465	2.372
Odgođeni troškovi pribave	1.960	-	1.960
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	7.640	62.419	70.059
Ostala finansijska imovina	174	2.040	2.214
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	14.858	104.246	119.104
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	8.603	356	8.959
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.350	152	8.502
Ostala potraživanja	2.657	21	2.678
Odgođena porezna imovina	100	732	832
Novac i novčani ekvivalenti	2.692	8.805	11.497
Ukupno imovina	51.629	187.048	238.677
Obaveze			
Rezerve za ugovore o osiguranju, bruto	26.417	167.487	193.904
Ostale rezerve	455	-	455
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.489	402	5.891
Obaveze po najmovima	293	145	438
Obaveze po uzetim kreditima	466	4.276	4.742
Ostale obaveze	4.875	1.340	6.215
Ukupno obaveze	37.995	173.650	211.645
Kapital			
Dionički kapital	10.000	6.003	16.003
Zakonske rezerve	2.642	9.843	12.485
Zadržana dobit	1.889	4.140	6.029
Revalorizacijske rezerve	(897)	(6.588)	(7.485)
Ukupno kapital	13.634	13.398	27.032
Ukupno obaveze i kapital	51.629	187.048	238.677

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2022. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Grupa
Imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.526	6.611	10.137
Imovina s pravom korištenja	182	200	382
Nematerijalna imovina	907	1.465	2.372
Odgođeni troškovi pribave	1.960	-	1.960
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	7.640	62.419	70.059
Ostala finansijska imovina	172	2.040	2.212
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	14.858	104.246	119.104
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	8.603	356	8.959
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.350	152	8.502
Ostala potraživanja	2.858	23	2.881
Novac i povčani ekvivalenti	2.696	8.805	11.501
Odgođena porezna imovina	100	732	832
Ukupno imovina	51.852	187.049	238.901
Obaveze			
Rezerve za ugovore o osiguranju, bruto	26.416	167.488	193.904
Ostale rezerve	455	-	455
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.489	402	5.891
Odgođene poreske obaveze	-	-	-
Obaveze po najmovima	293	145	438
Obaveze po uzetim kreditima	469	4.276	4.745
Ostale obaveze	4.960	1.339	6.299
Ukupno obaveze	38.082	173.650	211.732
Kapital			
Dionički kapital	10.000	6.003	16.003
Zakonske rezerve	2.743	9.844	12.587
Zadržana dobit	1.924	4.140	6.064
Revalorizacijske rezerve	(897)	(6.588)	(7.485)
Ukupno kapital	13.770	13.399	27.169
Ukupno obaveze i kapital	51.852	187.049	238.901

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Društva na dan 31. decembra 2021. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.677	6.761	10.438
Imovina s pravom korištenja	328	318	646
Nematerijalna imovina	957	1.463	2.420
Odgođeni troškovi pribave	1.981	-	1.981
Finansijska imovna raspoloživa za prodaju	6.043	70.667	76.710
Ostala finansijska imovina	173	2.029	2.202
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	17.184	97.591	114.775
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	7.057	306	7.363
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	7.998	131	8.129
Ostala potraživanja	1.034	136	1.170
Novac i novčani ekvivalenti	1.680	8.537	10.217
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	(382)	382	-
Ukupno imovina	47.731	188.320	236.051
Obaveze			
Rezerve za ugovore o osiguranju, bruto	25.728	163.910	189.638
Ostale rezerve	520	-	520
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.126	1.923	6.049
Odgođene poreske obaveze	3	83	86
Obaveze po najmovima	495	183	678
Ostale obaveze	2.927	2.721	5.648
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	-	-	-
Ukupno obaveze	33.798	168.821	202.619
Kapital			
Dionički kapital	10.000	6.003	16.003
Zakonske rezerve	2.643	9.843	12.485
Revalorizacijske rezerve	1.270	2.904	4.174
Zadržana dobit	20	750	770
Ukupno kapital	19.933	19.499	33.432
Ukupno obaveze i kapital	47.731	188.320	236.051

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2021. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Grupa
Imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.685	6.761	10.446
Imovina s pravom korištenja	328	318	646
Nematerijalna imovina	957	1.463	2.420
Odgođeni troškovi pribave	1.981	-	1.981
Finansijska imovna raspoloživa za prodaju	6.043	70.667	76.710
Ostala finansijska imovina	173	2.029	2.202
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	17.184	97.591	114.775
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	7.057	306	7.363
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	7.998	131	8.129
Ostala potraživanja	1.137	136	1.273
Novac i novčani ekvivalenti	1.790	8.537	10.327
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	(382)	382	-
Ukupno imovina	47.952	188.320	236.272
Obaveze			
Rezerve za ugovore o osiguranju, bruto	25.728	163.910	189.638
Ostale rezerve	520	-	520
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.126	1.923	6.049
Odgođene poreske obaveze	3	83	86
Obaveze po najmovima	495	183	678
Ostale obaveze	2.996	2.720	5.716
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	-	-	-
Ukupno obaveze	33.867	168.820	202.687
Kapital			
Dionički kapital	10.000	6.003	16.003
Zakonske rezerve	2.744	9.843	12.587
Revalorizacijske rezerve	1.321	2.904	4.225
Zadržana dobit	20	750	770
Ukupno kapital	20.085	19.500	33.585
Ukupno obaveze i kapital	47.952	188.320	236.272

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku poslovnih segmenata Društva za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Bruto obračunata premija	30.815	43.541	74.356
Premije predane u reosiguranje	(9.510)	(493)	(10.003)
Neto obračunate premije	21.305	43.048	64.353
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	288	(1.226)	(938)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	991	1	992
Neto zarađene premije	22.584	41.823	64.407
Prihodi od provizija i naknada	1.883	119	2.002
Prihod od kamata i dividendi	481	3.967	4.448
Ostali poslovni prihodi	1.268	355	1.623
Neto prihod	26.216	46.264	72.480
Nastale štete i beneficije	(13.646)	(27.626)	(41.272)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	3.412	176	3.588
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(10.234)	(27.450)	(37.684)
Troškovi pribave	(7.059)	(10.146)	(17.205)
Administrativni troškovi	(5.770)	(6.352)	(12.122)
Ostali poslovni troškovi	(1.287)	(809)	(2.096)
Dobit prije oporezivanja	1.866	1.507	3.373
Trošak poreza na dobit	(247)	(271)	(518)
Dobit perioda	1.619	1.236	2.855

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku poslovnih segmenata Grupe za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Ukupno Grupa
Bruto obračunata premija	30.815	43.541	74.356
Premije predane u reosiguranje	(9.510)	(493)	(10.003)
Neto obračunate premije	21.305	43.048	64.353
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	288	(1.226)	(938)
Promjena rezerve prijenosnih premija. udio reosiguranja	991	1	992
Neto zarađene premije	22.584	41.823	64.407
Prihodi od provizija i naknada	1.883	119	2.002
Prihod od kamata i dividendi	469	3.967	4.436
Ostali poslovni prihodi	1.304	355	1.659
Neto prihod	26.240	46.264	72.504
Nastale štete i beneficije	(13.646)	(27.626)	(41.272)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	3.412	176	3.588
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(10.234)	(27.450)	(37.684)
Troškovi pribave	(7.059)	(10.146)	(17.205)
Administrativni troškovi	(5.810)	(6.352)	(12.162)
Ostali poslovni troškovi	(1.287)	(809)	(2.096)
Dobit prije oporezivanja	1.850	1.507	3.357
Trošak poreza na dobit	(247)	(271)	(518)
Dobit perioda	1.603	1.236	2.839

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku poslovnih segmenata Društva za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Bruto obračunata premija	30.740	40.560	71.300
Premije predane u reosiguranje	(7.350)	(432)	(7.782)
Neto obračunate premije	23.390	40.128	63.518
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(505)	(1.611)	(2.116)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	(5)	-	(5)
Neto zarađene premije	22.880	38.517	61.397
Prihodi od provizija i naknada	1.156	126	1.282
Prihod od kamata i dividendi	544	4.451	4.995
Ostali poslovni prihodi	816	225	1.041
Neto prihod	25.396	43.319	68.715
Nastale štete i beneficije	(11.953)	(27.607)	(39.560)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.613	121	2.734
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(9.340)	(27.487)	(36.827)
Troškovi pribave	(6.518)	(9.255)	(15.773)
Administrativni troškovi	(6.181)	(5.172)	(11.353)
Ostali poslovni troškovi	(1.819)	(299)	(2.118)
Dobit prije oporezivanja	1.537	1.107	2.644
Trošak poreza na dobit	(268)	(171)	(439)
Dobit perioda	1.269	936	2.205

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku poslovnih segmenata Grupe za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Ukupno
Bruto obračunata premija	30.740	40.560	71.300
Premije predane u reosiguranje	(7.350)	(432)	(7.782)
Neto obračunate premije	23.390	40.128	63.518
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(505)	(1.611)	(2.116)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	(5)	-	(5)
Neto zarađene premije	22.880	38.517	61.397
Prihodi od provizija i naknada	1.156	126	1.282
Prihod od kamata i dividendi	532	4.451	4.983
Ostali poslovni prihodi	849	225	1.074
Neto prihod	25.417	43.319	68.736
Nastale štete i beneficije	(11.953)	(27.607)	(39.560)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.613	121	2.734
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(9.339)	(27.487)	(36.826)
Troškovi pribave	(6.518)	(9.255)	(15.773)
Administrativni troškovi	(6.147)	(5.172)	(11.318)
Ostali poslovni troškovi	(1.819)	(299)	(2.118)
Dobit prije oporezivanja	1.594	1.107	2.701
Trošak poreza na dobit	(274)	(171)	(445)
Dobit perioda	1.320	936	2.256

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Mjerenje imovine i obaveza te prihoda i rezultata po poslovnim segmentima temelji se na računovodstvenim politikama koje su navedene u napomenama o računovodstvenim politikama.

Osnovni poslovni segmenti Grupe su neživotno osiguranje i životno osiguranje.

Napomena 8. uz ove finansijske izvještaje pruža dodatne informacije o značajnim uslovima i odredbama proizvoda osiguranja.

Rezultati segmenata, imovine i obaveze uključuju stavke koje se mogu direktno pripisati segmentu kao i one koje su raspoređene na razumnoj osnovi.

Obavezni kapital se u skladu sa zakonskim propisima priznaje posebno za segment neživotnog i životnog osiguranja.

Sve značajne stavke imovine se također direktno pripisuju segmentima neživotnog i životnog osiguranja.

Glavni proizvodi koje nude izvještajni poslovni segmenti uključuju:

Neživotno osiguranje:

- Nezgoda i zdravstveno
- Imovina i odgovornost
- Kasko
- AO

Životno osiguranje:

- Mješovito
- Štedno
- Dječije
- Riziko

Geografski segmenti

Grupa posluje u Bosni i Hercegovini. Cjelokupni prihodi od ugovora o osiguranju dolazi od klijenata u Bosni i Hercegovini, prema tome su podijeljeni na:

- Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH)
- Republika Srpska (RS)
- Brčko Distrikt (BD)

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po geografskim segmentima Društva na dan 31. decembra 2022. godine:

	FBIH	RS	DB	Ukupno Društvo
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.967	150	1	10.118
Imovina s pravom korištenja	194	182	6	382
Nematerijalna imovina	2.321	44	7	2.372
Odgođeni troškovi pribave	1.412	510	38	1.960
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	54.797	14.419	843	70.059
Ostala finansijska imovina	2.214	-	-	2.214
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	96.387	22.716	1	119.104
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	7.194	1.510	255	8.959
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	3.437	3.940	1.125	8.502
Ostala potraživanja	80	2.573	25	2.678
Odgođena porezna imovina	624	185	23	832
Novac i novčani ekvivalenti	8.176	2.791	530	11.497
Ukupno imovina	186.803	49.020	2.854	238.677
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	154.476	37.500	1.928	193.904
Ostale rezerve	301	132	22	455
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	3.968	1.676	247	5.891
Obaveze po najmovima	223	208	7	438
Obaveze po uzetim kreditima	4.742	-	-	4.742
Ostale obaveze	8.773	2.612	54	6.215
Ukupno obaveze	172.483	36.904	2.258	211.645
Kapital				
Dionički kapital	12.141	2.612	1.250	16.003
Zakonske rezerve	8.016	5.107	638	12.485
Zadržana dobit	218	6.060	187	6.029
Revalorizacijske rezerve	(5.619)	(1.663)	(203)	(7.485)
Ukupno kapital	14.320	12.116	596	27.032
Ukupno obaveze i kapital	186.803	49.020	2.854	238.677

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po geografskim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2022. godine:

	FBIH	RS	DB	Ukupno Grupa
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.986	150	1	10.137
Imovina s pravom korištenja	194	182	6	382
Nematerijalna imovina	2.321	44	7	2.372
Odgođeni troškovi pribave	1.412	510	38	1.960
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	54.797	14.419	843	70.059
Ostala finansijska imovina	2.212	-	-	2.212
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	96.387	22.716	1	119.104
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	7.194	1.510	255	8.959
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	3.437	3.940	1.125	8.502
Ostala potraživanja	282	2.573	25	2.881
Odgođena porezna imovina	624	185	23	832
Novac i novčani ekvivalenti	8.180	2.791	530	11.501
Ukupno imovina	187.027	49.020	2.854	238.901
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	154.476	37.500	1.928	193.904
Ostale rezerve	301	132	22	455
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	3.968	1.676	247	5.891
Odgođene poreske obaveze	-	-	-	-
Obaveze po najmovima	223	208	7	438
Obaveze po uzetim kreditima	4.745	-	-	4.745
Ostale obaveze	8.857	2.612	54	6.299
Ukupno obaveze	172.570	36.904	2.258	211.732
Kapital				
Dionički kapital	12.141	2.612	1.250	16.003
Zakonske rezerve	8.117	5.108	638	12.587
Zadržana dobit	182	6.059	187	6.064
Revalorizacijske rezerve	(5.619)	(1.663)	(203)	(7.485)
Ukupno kapital	14.457	12.116	596	27.169
Ukupno obaveze i kapital	187.027	49.020	2.854	238.901

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po geografskim segmentima Društva na dan 31. decembra 2021. godine:

	FBIH	RS	DB	Ukupno
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.314	124	-	10.438
Imovina s pravom korištenja	362	272	12	646
Nematerijalna imovina	2.371	43	6	2.420
Odgođeni troškovi pribave	1.428	514	39	1.981
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	61.625	14.047	1.038	76.710
Ostala finansijska imovina	2.202	-	-	2.202
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	96.000	18.773	2	114.775
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	6.226	1.028	109	7.363
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	1.925	4.990	214	8.129
Ostala potraživanja	970	187	13	1.170
Novac i novčani ekvivalenti	3.451	6.256	510	10.217
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	(4.600)	3.600	1.000	-
Ukupno imovina	186.874	46.234	2.943	236.051
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	154.214	33.689	1.735	189.638
Ostale rezerve	398	108	14	520
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.382	572	95	6.049
Odgođene poreske obaveze	132	(43)	(3)	86
Obaveze po najmovima	382	283	13	678
Ostale obaveze	5.179	92	377	5,648
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	-	-	-	-
Ukupno obaveze	165.687	34.701	2.231	202.618
Kapital				
Dionički kapital	12.141	2.612	1.250	16.003
Zakonske rezerve	8.017	5.105	(637)	12.485
Zadržana dobit	(157)	4.202	127	4.174
Revalorizacijske rezerve	1.186	(386)	(30)	770
Ukupno kapital	21.187	11.532	712	33.432
Ukupno obaveze i kapital	186.874	46.234	2.943	236.051

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po geografskim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2021. godine:

	FBIH	RS	DB	Ukupno
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.322	124	-	10.446
Imovina s pravom korištenja	362	272	12	646
Nematerijalna imovina	2.371	43	6	2.420
Odgođeni troškovi pribave	1.428	514	39	1.981
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	61.625	14.047	1.038	76.710
Ostala finansijska imovina	2.202	-	-	2.202
Depoziti kod banaka i potraživanja po kreditima	96.000	18.773	2	114.775
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	6.226	1.028	109	7.363
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.925	2.990	214	8.129
Ostala potraživanja	1.073	187	13	1.273
Novac i novčani ekvivalenti	3.561	6.256	510	10.327
Stanje potraživanja – obaveze po segmentima	(4.600)	3.600	1.000	-
Ukupno imovina	187.095	46.234	2.943	236.272
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	154.214	33.689	1.735	189.638
Ostale rezerve	398	108	14	520
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.382	572	95	6.049
Odgođene poreske obaveze	132	(43)	(3)	86
Obaveze po najmovima	382	283	13	678
Ostale obaveze	5.249	91	376	5.716
Ukupno obaveze	165.757	34.700	2.230	202.687
Kapital				
Dionički kapital	12.141	2.612	1.250	16.003
Zakonske rezerve	8.117	5.107	(637)	12.587
Zadržana dobit	(105)	4.202	128	4.225
Revalorizacijske rezerve	1.186	(386)	(30)	770
Ukupno kapital	21.339	11.535	711	33.585
Ukupno obaveze i kapital	187.095	46.234	2.943	236.272

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po geografskim segmentima Društva na dan 31. decembra 2022. godine:

	FBIH	RS	DB	Ukupno Društvo
Bruto obračunata premija	53.046	20.259	1.051	74.356
Premije predane u reosiguranje	(7.653)	(2.030)	(320)	(10.003)
Neto obračunate premije	45.393	18.229	731	64.353
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(289)	(653)	4	(938)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	681	264	47	992
Neto zarađene premije	45.785	17.840	782	64.407
Prihodi od provizija i naknada	1.407	507	88	2.002
Prihod od kamata i dividendi	3.755	674	19	4.448
Ostali poslovni prihodi	1.303	276	44	1.623
Neto prihod	52.250	19.297	933	72.480
Nastale štete i beneficije	(30.341)	(10.151)	(780)	(41.272)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.667	682	239	3.588
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(27.674)	(9.469)	(541)	(37.684)
Troškovi pribave	(11.706)	(5.373)	(126)	(17.205)
Administrativni troškovi	(11.091)	(974)	(57)	(12.122)
Ostali poslovni troškovi	(1.430)	(624)	(42)	(2.096)
Dobit prije oporezivanja	349	2.857	167	3.373
Trošak poreza na dobit	(290)	(211)	(17)	(518)
Dobit perioda	59	2.646	150	2.855

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku po geografskim segmentima Grupe za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	FBIH	RS	DB	Ukupno
Bruće obračunata premija	53.046	20.259	1.051	74.356
Premije predane u reosiguranje	(7.653)	(2.030)	(320)	(10.003)
Neto obračunate premije	45.393	18.229	731	64.353
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(289)	(653)	4	(938)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	681	264	47	992
Neto zarađene premije	45.785	17.840	782	64.407
Prihodi od provizija i naknada	1.407	507	88	2.002
Prihod od kamata i dividendi	3.743	674	19	4.436
Ostali poslovni prihodi	1.339	276	45	1.659
Neto prihod	52.274	19.297	933	72.504
Nastale štete i beneficije	(30.341)	(10.151)	(780)	(41.272)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.667	682	239	3.588
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(27.674)	(9.469)	(541)	(37.684)
Troškovi pribave	(11.706)	(5.373)	(126)	(17.205)
Administrativni troškovi	(11.131)	(974)	(57)	(12.162)
Ostali poslovni troškovi	(1.430)	(624)	(42)	(2.096)
Dobit prije oporezivanja	333	2.857	167	3.357
Trošak poreza na dobit	(290)	(211)	(17)	(518)
Dobit perioda	43	2.646	150	2.839

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku po geografskim segmentima Društva za godinu završenu 31. decembra 2021.:

	FBIH	RS	DB	Ukupno
Bruto obračunata premija	52.359	17.953	988	71.300
Premije predane u reosiguranje	(6.209)	(1.366)	(207)	(7.782)
Neto obračunate premije	46.150	16.587	781	63.518
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(1.368)	(695)	(53)	(2.116)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	(6)	19	(18)	(5)
Neto zarađene premije	44.776	15.874	747	61.397
Prihodi od provizija i naknada	958	276	48	1.282
Prihod od kamata i dividendi	4.092	882	21	4.995
Ostali poslovni prihodi	841	194	6	1.041
Neto prihod	50.666	17.226	823	68.715
Nastale štete i beneficije	(29.980)	(9.022)	(558)	(39.560)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.145	486	102	2.734
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(27.835)	(8.536)	(455)	(36.827)
Troškovi pribave	(10.964)	(4.694)	(115)	(15.773)
Administrativni troškovi	(10.650)	(64)	(639)	(11.353)
Ostali poslovni troškovi	(1.474)	(603)	(41)	(2.118)
Dobit prije oporezivanja	(257)	2.753	148	2.644
Trošak poreza na dobit	(297)	(127)	(15)	(439)
Dobit perioda	(554)	2.626	133	2.205

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku po geografskim segmentima Grupe za godinu završenu 31. decembra 2021.:

	FBIH	RS	DB	Ukupno
Bruto obračunata premija	52.359	17.953	988	71.300
Premije predane u reosiguranje	(6.209)	(1.366)	(207)	(7.782)
Neto obračunate premije	46.150	16.587	781	63.518
Bruto promjena rezerve prijenosnih premija	(1.368)	(695)	(53)	(2.116)
Promjena rezerve prijenosnih premija, udio reosiguranja	(6)	19	(18)	(5)
Neto zarađene premije	44.776	15.874	747	61.397
Prihodi od provizija i naknada	958	276	48	1.282
Prihod od kamata i dividendi	4.080	882	21	4.983
Ostali poslovni prihodi	874	194	6	1.074
Neto prihod	50.687	17.226	823	68.736
Nastale štete i beneficije	(29.980)	(9.022)	(558)	(39.560)
Udio reosiguranja u nastalim štetama i beneficijama	2.146	486	102	2.734
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(27.835)	(8.536)	(455)	(36.826)
Troškovi pribave	(10.964)	(4.694)	(115)	(15.773)
Administrativni troškovi	(10.614)	(64)	(639)	(11.512)
Ostali poslovni troškovi	(1.474)	(603)	(41)	(2.118)
Dobit prije oporezivanja	(200)	2.753	148	2.701
Trošak poreza na dobit	(303)	(127)	(15)	(445)
Dobit perioda	(503)	2.626	133	2.256

10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Društvo	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Namještaj i vozila	Ukupno
Trošak nabavke					
Stanje na dan 1. januar 2021.	748	9.302	1.867	1.565	13.482
Povećanja	-	-	154	308	462
Stanje na dan 31. decembar 2021.	748	9.302	2.021	1.873	13.944
Povećanja	-	-	202	157	359
Smanjenja	-	-	(525)	(114)	(639)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	748	9.302	1.698	1.916	13.664
Akumulirana amortizacija					
Stanje na dan 1. januar 2021.	-	756	1.299	868	2.923
Amortizacija za godinu	-	146	282	155	583
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	902	1.581	1.023	3.506
Amortizacija za godinu	-	146	285	172	603
Smanjenje	-	-	(471)	(92)	(563)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	1,048	1.395	1.103	3.546
Knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. decembar 2022.	748	8.254	303	813	10.118
Stanje na dan 31. decembar 2021.	748	8.400	440	850	10.438
Stanje na dan 1. januara 2021.	748	8.546	568	697	10.559

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

10. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Grupa	Zemljišta	Građevinski objekti	Oprema	Namještaj i vozila	Ukupno
Trošak nabavke					
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	748	9.303	1.879	1.581	13.511
Povećanja	-	-	155	308	463
Ostala usklađenja	-	-	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	748	9.303	2.034	1.888	13.973
Povećanja	-	-	208	172	380
Smanjenja	-	-	(523)	(131)	(654)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	748	9.303	1.719	1.929	13.699
Akumulirana amortizacija					
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	-	756	1.308	877	2.941
Obračun za godinu	-	146	283	158	587
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-	902	1.591	1.035	3.528
Obračun za godinu	-	146	285	174	605
Smanjenja	-	-	(461)	(110)	(571)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	1.048	1.415	1.099	3.562
Knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. decembar 2022.	748	8.255	304	830	10.137
Stanje na dan 31. decembar 2021.	748	8.401	443	854	10.446
Stanje na dan 1. januara 2021.	748	8.547	571	704	10.570

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

11. Imovina s pravom korištenja

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	1. januar 2022.
Imovina s pravom korištenja		
Građevinski objekti	382	646
Vozila	-	-
	382	646

Društvo i Grupa	Građevinski objekti	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	930	930
Povećanja – novi ugovori o najmu	8	8
Otkazivanje ugovora o najmu	(41)	(41)
Amortizacija	(251)	251
Stanje na dan 1. januar 2022.	646	646
Povećanja – novi ugovori o najmu	20	20
Otkazivanje ugovora o najmu	(37)	(37)
Amortizacija	(247)	(247)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	382	382

Sljedeći su iznosi priznati kroz dobit ili gubitak:

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Trošak amortizacije za imovinu s pravom korištenja		
Građevinski objekti	247	251
Vozila	-	-
	247	251

12. Nematerijalna imovina

Društvo i Grupa	Licence	Softveri	Ukupno
Trošak nabavke			
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	450	5.245	5.695
Povećanja	11	580	591
Smanjenja	(18)	(4)	(22)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	443	5.821	6.264
Povećanja	-	382	382
Smanjenja	-	(29)	(29)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	443	6.174	6.617
Akumulirana amortizacija			
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	436	3.010	3.446
Obračun za godinu	8	412	420
Smanjenja	(18)	(4)	(22)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	426	3.418	3.844
Obračun za godinu	4	398	402
Smanjenja	-	(1)	(1)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	430	3.815	4.245
Knjigovodstvena vrijednost			
Stanje na dan 31. decembar 2022.	13	2.359	2.372
Stanje na dan 31. decembar 2021.	17	2.403	2.420
Stanje na dan 1. januar 2021.	14	2.235	2.249

13. Odgođeni troškovi pribave

U sklopu poslova osiguranja, određeni troškovi pribave se odgađaju. Za poslove životnog osiguranja, troškovi pribave su uzeti u obzir prilikom izračuna rezerve životnog osiguranja putem Zillmerizacije. Kao takvi, odgođeni troškovi pribave nisu priznati kao posebna stavka imovine životnih osiguranja na datum bilansa.

Analiza navedenih troškova nabavke je prikazana u nastavku:

Društvo i Grupa	2022.	2021.
<i>Stanje na dan 1. januar.</i>	<i>1.981</i>	<i>1.565</i>
(Smanjenje) / povećanje u odgođenim troškovima pribave (Napomena 32.)	(21)	416
Stanje na dan 31. decembar	1.960	1.981

14. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

<i>Društvo i Grupa</i>	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obveznice	69.199	75.830
Potraživanja za kamate	860	880
Ukupno	70.059	76.710

Imovina raspoloživa za prodaju (obveznice i dionice)

B (stabilni) – rejting države	58.378	65.976
A (stabilni) – rejting društva	11.681	10.734
Ugovorne strane bez eksternog kreditnog rejtinga	-	-

Obveznice nisu dospjele na naplatu, niti im je umanjena vrijednost.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se primarno sastoji od državnih i korporativnih obveznica. Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju bazirana je na tržišnoj cijeni ili analizi diskontovanog novčanog toka.

Portfolio obveznica po izdavaču je naveden u tabeli:

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ministarstvo finansija FBiH	27.472	30.085
Rumunija	9.184	12.375
Hrvatska	6.555	7.469
Korporativne obveznice - PPF	4.973	5.260
Korporativne obveznice - Cellnex	4.766	4.676
Poljska	4.096	5.392
Španija	4.037	5.342
Korporativne obveznice - JP Autoceste FBiH	4.000	-
Ministarstvo finansija RS	3.033	3.226
Korporativne obveznice - CK Hutchison	1.053	-
Korporativne obveznice - Tennet	890	-
Kanton Sarajevo	-	2.005
Total	70.059	75.830

14. Depoziti u bankama

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Depoziti u bankama	117.494	113.194
Potraživanja po kamatama	309	202
	117.803	113.396

Banke kod kojih Društvo ima depozite su prikazane u nastavku i većina njih su domaće podružnice stranih banaka. Niti jedna od ovih domaćih banaka nema svoj kreditni rejting.

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Neživot		
Raiffeisen Bank d.d. BiH	4,734	4.734
Addiko Bank d.d. Sarajevo	4,000	2.000
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Sarajevo	2,800	2.800
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	1,250	1.250
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	960	960
NLB banka d.d. Sarajevo	500	500
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	-	850
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	-	3.100
Nova banka a.d. Banja Luka	-	350
Potraživanja za kamate	17	63
	14,261	16.607

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Život		
Raiffeisen Bank d.d. BiH	19.445	19.444
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH	14.000	10.000
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	13.850	10.750
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	12.705	12.706
Addiko Bank d.d. Sarajevo	12.500	14.500
Addiko Bank a.d. Banja Luka	11.400	9.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	10.850	10.000
NLB banka d.d. Sarajevo	4.500	4.500
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	4.000	4.000
Nova banka a.d. Banja Luka	-	1.750
Potraživanja za kamate	292	139
	103.542	96.789
Depoziti u bankama	117.803	113.396

15. Depoziti u bankama (nastavak)

Kreditni kvalitet finansijske imovine koja nije dospjela na naplatu niti joj je umanjena vrijednost može biti procijenjen na osnovu eksternog kreditnog rejtinga (ukoliko je dostupan) ili na osnovu historijskih informacija o podrazumijevanim stopama druge strane:

Naziv lokalne banke (korišten rejting matične banke)	Kreditni rejting matične banke
Addiko Bank a.d. Banja Luka	AAA
Addiko Bank d.d. Sarajevo	AAA
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	AAA
Intesa Sanpaolo Banka d.d.	BBB
NLB banka d.d. Sarajevo	BB+
Nova banka a.d. Banja Luka	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	BBB
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	BBB+
Raiffeisen Bank d.d. BiH	A+
UniCredit Bank a.d. Banja Luka	BBB+
ZiraatBank BH d.d Sarajevo	B-

Depoziti u bankama

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
A+	24.179	24.179
AAA	38.750	36.350
BBB	21.760	17.760
BBB+	13.955	13.955
BB+	5.000	5.000
B-	13.850	13.850
Ugovorne strane bez eksternog kreditnog rejtinga (stabilne)	-	2.100

16. Dati krediti

Kreditni komitentima obuhvataju ugovorne strane bez eksternog kreditnog rejtinga.

Kreditna potraživanja su osigurana predajnom vrijednosti povezanih kredita životnog osiguranja, dok je iznos kredita odobrenog uposlenicima osiguran mjenicama.

Kvalitet datih kredita uglavnom ovisi o kvalitetu korisnika polise osiguranja. Polisa životnog osiguranja gotovo u potpunosti pokriva dati kredit. Međutim, vrijednost zakašnjelih a vrijednosno neumanjenih krediti, ukoliko se ne otplate, biće u potpunosti umanjena.

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Neživot		
Biro zelene karte	554	554
Krediti	39	20
Ostali krediti i potraživanja	4	4
	597	578
Život		
Avansi	704	801
Total	1.301	1.379

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

17. Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Neživot		
Udio reosiguranja u rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete	2.920	2.809
Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji	3.663	2.672
Udio reosiguranja u rezervi za nastale a neprijavljene štete	2.020	1.576
Život		
Udio reosiguranja u rezervi za nastale a neprijavljene štete	59	50
Udio reosiguranja u rezervi za prijavljene a neisplaćene štete	38	45
Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji	28	27
Reosigurani udio – Aktuarska provizija (ostalo)	231	184
Ukupno	8.959	7.363

Kreditni kvalitet udjela rezervi reosiguranja je ocijenjena u odnosu na eksterne kreditne rejtinge reosiguravajućeg društva – Bosna RE rangirana B+ po A.M. Najbolje i u 2022. i 2021. godini.

18. Potraživanje za osiguranje i reosiguranje i ostala potraživanja

a) Potraživanja iz osiguranja i reosiguranja

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja iz ugovora o osiguranju		
- od ugovarača osiguranja (vlasnika polise osiguranja)	11.014	10.911
- potraživanja za štete	93	64
	11.107	10.975
Potraživanja od reosiguranja		
- udio u štetama i provizijama reosiguranja	1.224	807
	1.224	807
Umanjenje vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premije ugovarača osiguranja	(3.829)	(3.653)
	8.502	8.129

Za analizu dospijeca molimo pogledajte Napomenu 40.

18. Potraživanja za osiguranje i reosiguranje i ostala potraživanja (nastavak)

Kretanja ispravke vrijednosti tokom godine bila su kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	3.653	3.047
Povećanje umanjnja vrijednosti (Napomena 35.)	380	678
Otpis	-	-
Naplata ranije umanjenih potraživanja (Napomena 31.)	(204)	(72)
Stanje na dan 31. decembar	3.829	3.653

Kvalitet kredita udjela reosiguranja rezervi je ocijenjena u odnosu na vanjske kreditne rejtinge reosiguravajućeg društva – Bosna RE rangirana B+ po A.M. Najbolje i u 2022. i 2021. godini.

Kreditni rejting za potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju nije dostupan.

b) Ostala potraživanja

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Potraživanja od institucija	1.097	1.097	-	-
Pretplaćeni troškovi	818	1.016	792	893
Pretplaćeni porez na dobit	763	768	376	380
	2.678	2.881	1.168	1.273

U toku 2022. godine Društvo je preknjižilo stanja koja je Raiffeisen banka zaplijenila sa bankovnog računa kao rezervaciju za tekuće sudske sporove na Potraživanja od državnih i drugih institucija, koja su prethodno bila knjižena na potraživanja za premiju (iznos od 1.097 hiljada BAM).

19. Ulaganja u zavisna društva

Društvo	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
UNIQA Assistance d.o.o. Sarajevo	2	2
	2	2

Na 31. decembar 2022. godine finansijski podaci zavisnog društva su bili kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ukupna imovina	231	222
Ukupne obaveze	89	70
Neto imovina	142	152
Neto dobit za godinu	(15)	51

20. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Novac u bankama	11,497	11,501	10,217	10,327
	11,497	11,501	10,217	10,327

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

21. Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Neživotno osiguranje bruto		
Rezerve prijenosnih premija	13.371	13.659
Rezerve za prijavljene a neisplaćene štete	5.763	5.332
Rezerve za nastale a neprijavljene štete	7.284	6.737
	26.417	25.727
Životno osiguranje bruto		
Rezerve za životna osiguranja	159.877	158.038
Rezerve za nezarađene premije	4.551	3.325
Rezerve za prijavljene a neisplaćene štete	859	845
Rezerve za nastale a neprijavljene štete	2.200	1.702
	167.487	163.910
	193.904	189.637

22. Ostale rezerve

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezerve za preventivu		
Stanje 1. januara	219	154
Smanjenje rezervisanja za preventivu	(171)	(141)
Povećanje rezervisanja za preventivu (Napomena 35.)	207	206
Stanje 31. decembra	255	219
Rezerve za bonuse		
Stanje 1. januara	301	310
Smanjenje rezervisanja za bonuse (Napomena 32. (b))	(121)	(309)
Povećanje rezervisanja za bonuse	20	300
Stanje 31. decembra	200	301
Ukupno ostale rezerve	455	520

23. Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju i ostale obaveze

Društvo i Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze iz direktnih ugovora o osiguranju	3.370	4.091
Obaveze iz ugovora o reosiguranju	2.521	1.958
	5.891	6.049

24. Ostale obaveze

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Nefinansijske obaveze				
Obaveze za plate	1.391	1.409	1.125	1.146
Rezervisanja za sudske sporove	688	688	688	688
Rezervisanja za otpremnine (penzije) (MRS 19)	164	166	154	156
	2.243	2.263	1.967	1.990
Finansijske obaveze i obaveze po osnovu osiguranja				
Obaveze prema dobavljačima	1.504	1.510	1.529	1.547
Obaveze prema osiguranicima za nepovezane uplate	1.066	1.066	1.173	1.173
Rezervisani troškovi	535	558	492	550
Avansi primljeni od osiguranika	101	101	197	197
Ostale obaveze	766	801	290	259
	3.972	4.036	3.681	3.726
Ukupno ostale obaveze	6.215	6.299	5.648	5.716

25. Obaveze po osnovu najмова

25.1 Imovina s pravom korištenja

Društvo i Grupa

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po osnovu najмова od:		
- Imovine s pravom korištenja	438	678
	438	678
Ročna analiza:		
- Unutar jedne godine	270	298
- Između jedne i dvije godine	100	238
- Između dvije i tri godine	58	83
- Između tri i četiri godine	8	49
- Između četiri i pet godina	2	8
- Nakon pet godina	-	2
	438	678

Obaveze po osnovu najмова prikazane su kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dugotrajne obaveze	270	298
Kratkotrajne obaveze	168	380
	438	678

25. Obaveze po osnovu najмова (nastavak)

25.1 Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Društvo iznajmljuje poslovne zgrade i vozila. Najmovi se pregovaraju na individualnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući prava na otkazivanje i produženje). Ugovor o najmu traje neograničeno s otkaznim rokom od 3 mjeseca ili za fiksno razdoblje od 10 godina sa opcijom produženja ugovora. Plaćanja najma su fiksna.

Ugovori o najmu ne nameću nikakve specifične ugovorne odredbe, ali unajmljena imovina se ne može koristiti kao instrument obezbjeđenja u svrhu pozajmljivanja finansijskih sredstava.

Društvo ne daje nikakav zagarantovan ostatak vrijednosti.

Rashodi od kamata na obaveze po osnovu najмова za godinu završenu 31. decembra 2022. (uključujući i ostale rashode poslovanja) iznosili su 19 hiljada BAM.

25.2 Kratkotrajni najmovi

Društvo i Grupa nemaju kratkotrajne najmove.

25.3 Iznosi priznati za izvještajno razdoblje

Sljedeći iznosi su priznati kroz dobit ili gubitak:

	2022.	2021.
Rashodi od kamata na obaveze po osnovu najмова (uključeno u finansijske rashode)	19	37
Ostali prihod/rashodi po ugovorima o najmu	23	14
	42	51

Sljedeći iznosi su priznati u izvještaju o gotovinskim tokovima:

	2022.	2021.
Novčani odljevi po osnovu najмова – unutar finansijskih aktivnosti		
Glavnica	221	243
Kamata	19	33
Novčani odljevi po osnovu najмова – unutar operativnih aktivnosti	-	-
	240	280

26. Obaveze po uzetim kreditima

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Overdraft krediti				
Raiffeisen Bank d.d. BiH (overdraft odobren u iznosu 4,800, dospijeće 28. septembar 2023., kamatna stopa 1,75%)	4.742	4.745	-	-
	4.742	4.745	-	-

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

27. Dionički kapital

Redovne dionice

Društvo	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Broj redovnih dionica	18.310	18.310
Nominalna vrijednost dionice (u BAM)	874	874
Ukupan udio kapitala (u '000 BAM)	16.003	16.003

Tokom 2021. godine, radi ispunjavanja zakonskih zahtjeva, Društvo je povećalo osnovni kapital iz statutarne rezerve povećanjem nominalne vrijednosti pojedinačne dionice za 437,00 KM, čime je nominalna vrijednost pojedinačne dionice iznosila 874,00 KM. Ukupan broj redovnih dionica od 18.310 ostaje nepromijenjen, tako da ukupan temeljni kapital iznosi 16.002.940,00 KM.

Sve dionice su u cijelosti plaćene i nose jednaka prava glasa.

Dioničari Uniqa Osiguranja sa krajem godine su slijedeći:

	2022. % vlasništva	2021. % vlasništva
UNIQA Versicherungen AG Austria	100	100
	100	100

28. Neto obračunata i neto zarađena premija

Društvo i Grupa	2022.	2021.
<i>Neživotno osiguranje</i>		
Bruto obračunate premije	30.815	30.740
Premija predana u reosiguranje	(9.510)	(7.350)
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija, bruto (a)	288	(505)
Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja (a)	991	(5)
Neto zarađene premije iz poslova neživotnog osiguranja	22.584	22.880
<i>Životno osiguranje</i>		
Bruto obračunate premije	43.541	(40.560)
Premija predana u reosiguranje	(493)	(432)
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija, bruto (a)	(1.226)	(1.611)
Promjena rezervi prijenosnih premija, udio reosiguranja (a)	1	-
Neto zarađene premije iz poslova životnog osiguranja	41.823	38.518
	64.407	61.397

28. Neto obračunata i neto zarađena premija (nastavak)

Analiza kretanja rezervisanja za prijenosne premije (Društvo i Grupa)

	Ukupno (Napomena 21.)	2022. Reosiguranje (Napomena 17.)	Neto	Ukupno (Napomena 21.)	2021. Reosiguranje (Napomena 17.)	Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje 1. januara	13.658	(2.671)	10.987	13.153	(2.676)	10.477
Prenesene premije u toku godine	30.815	(9.510)	21.305	30.740	(7.350)	23.390
Manje: zarađene premije u toku godine	(31.102)	8.518	(22.584)	(30.234)	7.354	(22.880)
Stanje na dan 31. decembra	13.371	(3.663)	9.708	13.659	(2.672)	10.987
Životno osiguranje						
Stanje 1. januara	3.325	(27)	3.298	1.714	(26)	1.688
Prenesene premije u toku godine	43.541	(493)	43.048	40.560	(432)	40.128
Manje: zarađene premije u toku godine	(42.315)	492	(41.823)	(38.949)	432	(38.518)
Stanje na dan 31. decembra	4.551	(28)	4.523	3.325	(27)	3.298

Analiza po poslovnoj klasi

31. decembar 2022.	Bruto obračunate premije	Bruto zarađene premije	Bruto nastale štete	Troškovi pribave i administracije	Saldo reosiguranja
Neživotno osiguranje					
Motorna vozila (treća lica)	5.327	5.443	2.371	1.532	22
Motorna vozila (ostale vrste)	5.600	5.659	4.155	2.110	(281)
Imovina	5.281	5.264	1.597	2.195	1.616
Osobna osiguranja	11.470	11.481	5.362	4.982	(131)
Ostalo	3.137	3.084	696	1.304	1.444
Ukupno neživot	30.815	30.931	14.181	12.123	2.670
Životno osiguranje					
Periodične premije	24.053	22.827	27.675	15.554	148
Jednokratne premije	19.488	19.488	-	-	-
Ukupno život	43.541	42.315	27.675	15.554	148
Ukupno	74.356	73.246	41.856	27.677	2.818

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

28. Neto obračunata i neto zarađena premija (nastavak)

Analiza po poslovnoj klasi					
31. decembar 2021.	Bruto obračunate premije	Bruto zarađene premije	Bruto nastale štete	Troškovi pribave i administracije	Saldo reosiguranja
Neživotno osiguranje					
Motorna vozila (treća lica)	5.592	5.591	1.994	1.758	106
Motorna vozila (ostale vrste)	5.616	5.429	3.808	2.113	(49)
Imovina	5.107	5.275	499	1.964	2.077
Osobna osiguranja	11.316	11.153	4.349	1.362	-
Ostalo	3.109	2.787	485	5.503	1.451
Ukupno neživot	30.740	30.235	11.136	12.700	3.585
Životno osiguranje					
Periodične premije	19.700	18.089	27.584	14.426	186
Jednokratne premije	20.860	20.860	-	-	-
Ukupno život	40.560	38.949	27.584	14.426	186
Ukupno	71.300	68.565	38.720	27.126	3.771

29. Prihod od provizija i naknada

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Provizija reosiguranja	2.002	1.282
	2.002	1.282

30. Prihod od kamata i dividendi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Prihodi od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju	2.381	2.381	2.778	2.778
Prihod od kamata na kredite i potraživanja	1.961	1.961	2.132	2.132
Prihod od dividende	33	33	30	30
Ostali finansijski i prihod od kamate	73	61	55	43
	4.448	4.436	4.995	4.983

31. Ostali operativni prihodi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Naplata šteta od trećih strana	457	457	426	426
Naplata otpisanih potraživanja (Napomena 18.)	204	204	59	59
Ostalo	962	998	556	589
	1.623	1.659	1.041	1.074

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

32. Neto nastale štete i beneficije

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Neživotno osiguranje		
Plaćene štete	9.812	9.441
Bruto iznos	13.224	12.054
Udio reosiguranja	(3.412)	(2.613)
Promjena rezervi za prijavljene a neisplaćene štete (a)	320	(394)
Bruto iznos	431	(1.010)
Udio reosiguranja	(111)	616
Promjene rezervi za nastale a neprijavljene štete (b)	103	293
Bruto iznos	547	85
Udio reosiguranja	(444)	208
Neto nastale štete i beneficije, neživot	10.235	9.340
Životno osiguranje		
Plaćene štete (beneficije i otkup)	25.147	25.040
Bruto iznos	25.323	25.161
Udio reosiguranja	(176)	(121)
Promjene rezervi za životna osiguranja, neto (c)	1.793	1.944
Bruto iznos	1.839	1.931
Udio reosiguranja	(47)	13
Promjena rezervi za prijavljene a neisplaćene štete (a)	21	(20)
Bruto iznos	14	(45)
Udio reosiguranja	7	25
Promjene rezervi za nastale a neprijavljene štete (b)	489	523
Bruto iznos	498	537
Udio reosiguranja	(9)	(14)
Neto nastale štete i beneficije, život	27.449	27.487
Ukupno	37.684	36.827
Ukupno plaćene štete	34.959	34.481
Bruto iznos	38.547	37.215
Udio reosiguranja	(3.588)	(2.734)
Ukupno promjene u rezervama, neto	2.725	2.346
Bruto iznos	3.329	1.498
Udio reosiguranja	(604)	848
Ukupno	37.684	36.827

32. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)
a) Analiza kretanja rezervi za prijavljene a neisplaćene štete

	2022. Bruto (Napomena 21.)	2022. Reosiguranje (Napomena 17.)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 21.)	2021. Reosiguranje (Napomena 17.)	2021. Neto
Društvo i Grupa						
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	5.332	(2.810)	2.522	6.342	(3.426)	2.916
Štete tekuće godine	1.271	(374)	897	737	(200)	537
Promjene u štetama prethodne godine	(13.587)	3.676	(9.911)	(13.373)	3.430	(9.943)
Plaćene štete	12.747	(3.412)	9.335	11.627	(2.613)	9.013
Stanje 31. decembar	5.763	(2.920)	2.843	5.332	(2.810)	2.522
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	845	(45)	800	890	(70)	820
Štete tekuće godine	686	(16)	670	635	(11)	624
Promjene u štetama prethodn godine	(6.937)	199	(6.738)	(7.227)	156	7.071
Plaćene štete	6.265	(176)	6.089	6.547	(120)	6.427
Stanje 31. decembar	859	(38)	821	845	(45)	799

Promjena u štetama prethodnih godina uključuje promjene u odnosu na nove okolnosti prijavljenih šteta.

b) Analiza kretanja rezervi za nastale a neprijavljene štete

	2022. Bruto (Napomena 21.)	2022. Reosiguranje (Napomena 17.)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 21.)	2021. Reosiguranje (Napomena 17.)	2021. Neto
Društvo i Grupa						
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	6.737	1.576	5.161	6.642	(1.783)	4.859
Povećanja priznata tokom godine	3.077	31	3.108	1.782	588	2.370
Prijenos na rezerve prijavljenih šteta	(2.530)	(475)	(3.005)	(1.687)	(381)	2.068
Stanje 31. decembar	7.284	(2.020)	5.264	6.737	(1.576)	5.161
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	1.702	(50)	1.652	1.165	(35)	1.129
Povećanja priznata tokom godine	2.890	(75)	2.815	2.179	(63)	2.116
Prijenos na rezerve prijavljenih šteta	(2.392)	66	(2.326)	(1.642)	49	(1.593)
Stanje 31. decembar	2.200	(59)	2.141	1.702	(50)	1.652

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

32. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

c) Rezerve za bonuse

Društvo i Grupa	2022. Bruto (Napomena 22.)	2022. Reosiguranje (Napomena 17.)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 22.)	2021. Reosiguranje (Napomena 17.)	2021. Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	301	-	301	310	-	310
Povećanja priznata tokom godine	20	-	20	-	-	-
Rezervisanja iskorištena za bonuse	(121)	-	(121)	(9)	-	(9)
Stanje 31. decembar	200	-	200	301	-	301
Društvo i Grupa	2022. Bruto (Napomena 22.)	2022. Reosiguranje (Napomena 17.)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 22.)	2021. Reosiguranje (Napomena 17.)	2021. Neto
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	-	-	-	-	-	-
Povećanja priznata tokom godine	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja iskorištena za bonuse	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar	-	-	-	-	-	-

d) Rezerva životnog osiguranja

Društvo i Grupa	2022. Bruto i neto	2021. Bruto i neto
Stanje 1. januara	158.038	156.107
Raspored premije	28.204	27.308
Otpuštanje obaveza zbog plaćenih naknada, otkupa i ostalih raskida	(28.976)	(29.149)
Oslobađanje olakšica/pripis kamate	3.288	3.979
Promjena Zillmer usklade	(329)	(408)
Raspodjela diskrecionog i zagarantovanog bonusa	(348)	201
Stanje 31. decembra	159.877	158.038

Pretpostavke i osjetljivost dugoročnih poslova

	Varijabilne promjene	2022. Promjene u PVFP*	2021. Promjene u PVFP*
	%		
Povrat od ulaganja	+100bp	3.955	4.923
Povrat od ulaganja	-100bp	(13.731)	(11.715)
Mortalitet	+10%	(1.704)	(1.568)
Troškovi polisa osiguranja	+10%	(2.006)	(1.724)

*PVFP – sadašnja vrijednost buduće zarade

32. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

e) Osnovne pretpostavke na datum 31. decembar 2022. godine

Opis	Nazivi proizvoda	Kamatne stope za obračun rezerve	Tablica mortaliteta
Mješovito osiguranje s pokrićem nezgode	Classic	2.25%. 2.35%. 1%. 0.5%	CRO10/12 CRO00/02 CRO89/92
Mješovito osiguranje s pokrićem nezgode – zajedničko	Classic Dual	2.25%. 2.35%	CRO00/02 CRO89/92
Mješovito osiguranje s pokrićem kritičnih bolesti	Comfort	2.25%. 2.35%. 1%. 0.5%	CRO89/91 calculation for 21 critical illnesses CRO00/02 calculation for 21 critical illnesses
Mješovito osiguranje s pokrićem kritičnih bolesti i nezgode –zajedničko	Comfort Dual	2.25%. 2.35%. 1%. 0.5%	CRO10/12 calculation for 21 critical illnesses CRO89/91 calculation for 21 critical illnesses CRO00/02 calculation for 21 critical illnesses CRO10/12 calculation for 21 critical illnesses
Riziko osiguranje života s pokrićem smrti uslijed nezgode	Riziko	2.25%. 0%	CRO00/02
Riziko osiguranje života s pokrićem kritičnih bolesti i povratom premije	UniCare	0%	CRO00/02
Opadajuće osiguranje za slučaj smrti	Garant	2.25%. 0%	CRO00/02 CRO00/02
Fiksno osiguranje s pokrićem smrti uslijed nezgode	Junior	2.25%. 2.35%. 1%.	CRO00/02 CRO89/92
Osiguranje doživljenja	Kapital	2.25%. 2.35%. 1%. 0.5%	CRO00/02 CRO89/92
Fiksno osiguranje s umanjenom osiguranom sumom	XXL	0%	CRO00/02 CRO89/92
Pokriće za ključnog zaposlenika	BAMP	0%	CRO00/02 CRO10/12
Anuitet	Benefit	2.75%	Austrijske tablice smrtnosti

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

32. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

f) Kretanje prijavljenih šteta – ukupno za Društvo i Grupu:

31. decembar 2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Procjena kumulativnih šteta na kraju godine nastanka štete	15.386	16.300	18.646	19.678	70.010
Jednu godinu kasnije	15.693	16.709	19.940	-	52.342
Dvije godine kasnije	15.191	16.368	-	-	31.559
Tri godine kasnije	14.891	-	-	-	14.891
Procjena kumulativnih šteta	14.891	16.368	19.940	19.678	70.877
Kumulativna plaćanja	(14.232)	(15.182)	(17.509)	(12.926)	(59.849)
Obaveza priznata u izvještaju o finansijskom položaju	660	1.186	2.431	6.752	11.029
Rezervisanja iz prethodnih perioda	-	-	-	-	-
Ukupna rezerva uključena u izvještaju o finansijskom položaju (28 (a) i (b))	-	-	-	-	-
Troškovi rješavanja šteta	4	14	129	363	509
31. decembar 2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	Ukupno
Procjena kumulativnih šteta na kraju godine nastanka štete	18.995	15.386	16.300	18.998	69.680
Jednu godinu kasnije	17.652	15.693	16.818	-	50.163
Dvije godine kasnije	16.381	15.204	-	-	31.585
Tri godine kasnije	16.130	-	-	-	16.130
Procjena kumulativnih šteta	16.130	15.204	16.818	18.998	67.150
Kumulativna plaćanja	(15.586)	(14.100)	(14.658)	(12.747)	(57.090)
Obaveza priznata u izvještaju o finansijskom položaju	544	1.104	2.160	6.251	10.060
Rezervisanja iz prethodnih perioda	-	-	-	-	-
Ukupna rezerva uključena u izvještaju o finansijskom položaju (28 (a) i (b))	-	-	-	-	-
Troškovi rješavanja šteta	14	13	109	352	488

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

32. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

Preostala dospjeća obaveza po osiguranju koji se baziraju na očekivanim novčanim tokovima, za Društvo i Grup:

	Manje od 1 godine	Između 1 i 5 godina	Između 5 i 10 godina	Između 10 i 15 godina	Između 15 i 20 godina	Više od 20 godina	Ukupno
2022.							
Neživot							
Obaveze iz osiguranja	21.498	4.576	191	125	28	-	26.418
UPR	12.365	662	191	125	28	-	13.371
RBNS & IBNR	9.133	3.914	-	-	-	-	13.047
Život							
Obaveze iz osiguranja	17.297	65.125	68.706	13.622	2.407	331	167.488
UPR	25	777	3.716	25	6	2	4.551
RBNS & IBNR	253	2.807	-	-	-	-	3.060
Rezerve životnog osiguranja	17.019	61.541	64.990	13.597	2.401	329	159.877
2021.							
Neživot							
Obaveze iz osiguranja	20.705	4.555	267	139	63		25.728
UPR	12.256	934	267	139	63		13.658
RBNS & IBNR	8.444	3.621					12.069
Život							
Obaveze iz osiguranja	15.719	62.979	66.506	15.365	2.702	640	163.910
UPR	18	645	2.621	34	6	2	3.325
RBNS & IBNR	186	2.361	-	-	-	-	2.547
Rezerve životnog osiguranja	15.516	59.973	63.885	15.331	2.696	638	158.038

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

33. Troškovi pribave

	2022.	2022.	2021.	2021.
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
<i>Neživot</i>				
Trošak provizije	4.481	4.481	4.609	4.609
Ostali troškovi pribave	2.557	2.557	2.325	2.325
Promjene u odgođenim troškovima pribave, neto (Napomena 13.)	21	21	(416)	(416)
Ukupno troškovi pribave, neživot	7.059	7.059	6.518	6.518
<i>Život</i>				
Trošak provizije	8.740	8.740	8.034	8.034
Ostali troškovi pribave	1.406	1.406	1.221	1.221
Ukupno troškovi pribave, život	10.146	10.146	9.255	9.255
	17.205	17.205	15.773	15.773

34. Administrativni troškovi

	2022.	2022.	2021.	2021.
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Troškovi zaposlenih	3.566	3.833	3.103	3.350
Ostale usluge	2.298	2.298	2.060	2.060
Troškovi održavanja	1.299	1.299	1.261	1.261
Amortizacija (napomene 10., 11. i 12.)	1.252	1.255	1.253	1.257
Troškovi naknada šteta	844	467	1.049	660
Reklama	536	590	769	769
Telekomunikacije	490	496	477	480
Troškovi materijala	371	375	322	324
Reprezentacija	297	318	206	206
Naknade	204	204	164	164
Troškovi putovanja	235	235	141	141
Troškovi bankovnih provizija	150	165	95	109
Troškovi edukacije	22	22	19	19
Troškovi zakupa	39	39	16	19
Ostali troškovi	519	566	418	499
Ukupno	12.122	12.162	11.354	11.318

35. Ostali operativni troškovi

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Gubitak od umanjenja vrijednosti za potraživanja od osiguranja (Napomena 18. (a))	380	678
Naknade za agenciju nadzora osiguranja	653	548
Troškovi prevencije (Napomena 22.)	207	205
Rashodi od kamata po osnovu najma	24	33
Ostali tehnički troškovi	838	654
	2.096	2.118

36. Porez na dobit

Naknada za godinu može se uskladiti sa dobiti po bilansu dobiti ili gubitka na slijedeći način:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Tekući porez na dobit	518	518	439	445
Odgođeni porez na dobit	-	-	-	-
Ukupno porez na dobit	518	518	439	445

Usaglašavanje oporezive dobiti iz poreznog bilansa sa računovodstvenom dobiti može se sumirati kako slijedi:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Dobit prije poreza	3.373	3.357	2.644	2.701
Porez na dobit 10%	337	335	264	270
Efekat neodbitnih troškova za period	181	183	175	175
Tekući porez na dobit	518	518	439	445
Efektivna stopa poreza na dobit	15,36%	15,43%	16,60%	16,47%

Od kojih je:

Porez na dobit plaćen u Brčko Distriktu	17	17	15	15
Porez na dobit plaćen u Republici Srpskoj	211	211	127	127
Porez na dobit plaćen u Federaciji Bosne i Hercegovine	290	290	297	303

Odložene porezne obaveze/imovina obuhvataju privremene razlike koje se mogu pripisati:

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Efeki vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	(832)	86
	(832)	86

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

36. Porez na dobit (nastavak)

Kretanje privremenih razlika u odgođenim poreznim obavezama/imovini može se sumirati kako slijedi:

Društvo i Grupa	Odgođene poreske obaveze/(imovina)
Stanje na dan 1. januara 2021.	509
Odgođeni porez koji utiče na trošak poreza na dobit za godinu:	-
Odloženi porez koji se odnosi na stavke priznate u OSD tokom godine:	
- promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	(423)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	86
Odgođeni porez koji utiče na trošak poreza na dobit za godinu:	-
Odloženi porez koji se odnosi na stavke priznate u OSD tokom godine:	
- promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	(917)
Stanje na dan 31. decembra 2022.	(832)

37. Zarada po dionici

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Neto dobit	2.855	2.839	2.205	2.256
Ponderisani prosjek broja običnih dionica	18.310	18.310	18.310	18.310
Zarada po dionici				
Temeljna i razrijeđena zarada po dionici	0,16	0,16	0,12	0,12

U svrhu računanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit za trenutni period koji se može pripisati dioničarima Društva i Grupe. Broj običnih dionica je ponderisani prosjek broja običnih dionica koje su u cirkulaciji tokom godine. Također, zbog toga što ne postoje opcije, konvertibilne obveznice, ili slično, ponderisani prosjek broja običnih dionica koji se koristio za računanje razrijeđene zarade po dionici se koristi i za računanje temeljne zarade po dionici.

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

38. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Povezana pravna lica na dan 31. decembra 2022. godine sa kojima je Društvo imalo transakcije su bile članice Uniqa grupe i Raiffeisen grupe. Raiffeisen bank d.d. Bosna i Hercegovina je podružnica Raiffeisen Bank International AG koja je u vlasništvu Raiffeisen Zentralbank Österreich AG. Raiffeisen Zentralbank Österreich AG je investirala 25% kapitala UNIQA Versicherungen AG Austria, koja je vlasnik Uniqa Osiguranja d.d.

Povezane strane na dan 31. decembra 2022. godine sa kojima je Grupa imala transakcije, a koje obuhvataju članove UNIQA Grupe i Raiffeisen Grupe.

	2022.	2021.
Prihodi		
<i>Premije</i>		
Raiffeisen Bank d.d. BiH	24.882	24.733
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	524	567
Troškovi		
<i>Troškovi šteta</i>		
Raiffeisen Bank d.d. BH	29	16
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	67	329
<i>Troškovi provizija</i>		
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	2.120	2.058
<i>Administrativni troškovi</i>		
UNIQA Group	1.422	1.392
S TECH d.o.o. Beograd	1.220	1.293
UNIQA Neživotno osiguranje	61	53
Potraživanja		
<i>Potraživanja od premija</i>		
Raiffeisen Bank d.d. BH	8	9
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	3	8
<i>Potraživanja od servisiranja šteta</i>		
S TECH d.o.o. Belgrade, Serbia	-	-
Uniqa Capital Market	-	-
<i>Depoziti banaka</i>		
Raiffeisen Bank d.d. BiH	24.178	24.178
Obaveze		
<i>Obaveze od provizija</i>		
RL Assistance d.o.o. član Raiffeisen Group	245	157
<i>Ostale obaveze</i>		
S TECH d.o.o. Belgrade, Serbia	250	398
UNIQA Group	115	240

Pasivne kamatne stope u Raiffeisen bank d.d. BiH su između 1,40% - 2,05% i uporedive su sa prosječnim tržišnim kamatnim stopama.

Naknade isplaćene ili plative članovima Uprave sa 31. decembrom 2022. godine iznosile su 664 hiljade BAM (2021.: 546 hiljada BAM), uključujući fiksnu platu, bonuse za 2022. godinu i premiju životnog osiguranja koju plaća Grupa.

39. Upravljanje finansijskim rizikom

Funkcija upravljanja rizikom u Grupi se provodi u pogledu na finansijski rizik, operativni rizik i pravni rizik. Finansijski rizik se sastoji iz tržišnog rizika (uključujući valutni rizik, rizik od promjene kamatne stope, kao i drugi cjenovni rizik), kreditnog rizika i rizika likvidnosti. Primarni ciljevi funkcije upravljanja finansijskim rizikom su uspostaviti limit rizika, te osigurati da izloženost riziku ostane unutar tog limita. Funkcije upravljanja operativnim i pravnim rizikom imaju za cilj da se osigura ispravno funkcionisanje internih politika i procedura, kako bi se operativni i pravni rizik sveo na minimum. Grupa ne koristi izvedene finansijske instrumente za zaštitu od izloženosti riziku.

Društvo prati izloženost od ulaganja kroz periodične preglede pozicija imovine i obaveza. Procjene novčanih tokova, kao i uticaj promjenljivosti kamatnih stopa u vezi portofolija ulaganja i rezervi osiguranja, se redovno modeliraju i pregledaju. Odluke o ulaganju su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane matičnog društva, koji su na raspolaganju Društvu na godišnjoj osnovi.

Transakcije finansijskim instrumentima rezultiraju time da Grupa preuzima finansijske rizike. Oni uključuju tržišni rizik, kreditni rizik (uključujući kreditni rizik reosiguranja) i rizik likvidnosti. Svaki od finansijskih rizika je dolje naveden zajedno sa sažetkom načina kojima Grupa upravlja rizicima.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri tipa rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursovima stranih valuta,
- rizik promjene fer vrijednosti uslijed promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama,
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavalca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijal za dobitak.

Usklađivanje imovine i obaveza

Grupa aktivno upravlja imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitet, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obaveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Cilj procesa investiranja je optimizacija prinosa od ulaganja poslije poreza, usklađenog za rizik i ukupnog prinosa usklađenog za rizik, uz upravljanje imovinom i obavezama na osnovu novčanih tokova temeljeno na dospeljima. Komisija za investicije pregledava i odobrava ciljna portfolija na periodičnoj osnovi, utvrđuje smjernice ulaganja i limite i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom. Dužna pažnja poklanja se i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom o osiguranju FBiH.

Grupa utvrđuje ciljna portfolija za svaki značajni proizvod osiguranja, što predstavlja strategije ulaganja koje se koriste kako bi se profitabilno finansirale obaveze uz prihvatljivi nivo rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivu prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditni kvalitet. Procjene korištene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno preračunavaju.

Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može utjecati na mogućnost Grupe da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obavezama.

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kamatni rizik

Izloženost Grupe tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrisana u portfoliju ulaganja. Poslovanje Grupe je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obaveze na koje se plaća kamata dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim periodima ili u različitim iznosima.

Rizik inflacije

Neki ugovori o osiguranju doživljenja sadrže opciju indeksacije premije koja se može primijeniti po nahođenju izdavaoca polise, na godišnjem nivou. Ova opcija može biti primijenjena ukoliko je stopa inflacije veća od 5%. Ako ta opcija nije primijenjena, premije se ne povećavaju zajedno sa inflacijom.

Grupa je također izložena riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da većina kamatonosnih ulaganja Grupe na datum bilansa nosi fiksne kamatne stope.

Grupa nema obaveza po uzetim kreditima i promjene kamatnih stopa ne utječu na razinu tehničke rezerve neživota. Matematička rezerva života diskontira se nižom od tehničke kamatne stope i zakonski propisane stope. Propisana diskontna stopa, donekle, odražava predviđena kretanja u kamatnim prinosima kroz duži vremenski period.

Iz toga slijedi da promjene u investicijskim vrijednostima koje se mogu povezati s promjenama u kamatnim stopama neće biti ublažene pratećim promjenama u ekonomskim vrijednostima tehničkih rezervi za ugovore o osiguranju.

Grupa prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza.

Grupa je trenutno dužna obračunavati kamatu po stopi od 2.75% godišnje na plaćene premije iz polisa životnog osiguranja za isplatu iznosa osiguranicima po isteku takvih polisa osiguranja i trenutno se ne može zaštititi od budućeg kamatnog rizika kojem će biti izložena sredstva uložena za pokriće tih budućih obaveza.

U Napomeni 41. objavljene su efektivne kamatne stope i analiza promjene kamatnih stopa na datum bilansa za finansijsku imovinu i finansijske obaveze Društva u skladu sa MRS-om 39. Tehnička kamatna stopa životnog osiguranja je prikazana u Napomeni 32.(d).

Rizik promjene cijene kapitala

Portfolio utrživih vlasničkih vrijednosnih papira i ulaganja u investicione fondove koji se u bilansu stanja vode po fer vrijednosti, podliježu cjenovnom riziku. Uzimajući u obzir vrijednost ovih investicija na datum bilansa, Društvo smatra da nema značajnije izloženosti cjenovnom riziku.

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Valutni rizik

Društvo je izloženo riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u kursu strane valute. Izloženost valutnom riziku na datum bilansa smatra se niskom utoliko što su imovina i obaveze Društva, osim depozita kod banaka i matematičke rezerve koji su vezani za EUR, denominirani u BAM. Očekuje se da će BAM ostati vezana za EUR i u doglednoj budućnosti. Stoga Uprava niti računa niti objavljuje osjetljivost na promjenu kursa stranih valuta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da ugovorna strana neće ispuniti obaveze iz ugovora što bi dovelo do finansijskog gubitka za Grupu. Tokom normalnog poslovanja kada se premije prime, ta sredstva se koriste za plaćanje obaveza budućeg nosioca polise. Grupa je izložena kreditnom riziku dužničkih vrijednosnih papira koja se drže do dospeljeća, oročenih depozita i ugovorima strana u ugovorima o reosiguranju.

Investicijski portfolio Grupe se uglavnom sastoji od depozita nerangiranih podružnica stranih banaka (Napomena 15). Kreditni rizik koji proizilazi iz negativnih promjena mogućnosti banke da otplati kamatu ili iz kašnjenja u plaćanju je ograničen. Grupa je dodatno diverzifikovala svoje rizike u 2022. godini i uložila neke od svojih fiksno-oročenih depozita u druge banke, znatno smanjujući investicioni portfolio u jednoj banci (Raiffeisen bank d.d. BH ili "RBBH"). U strukturi fiksno-oročenih depozita 20,58% depozita je bilo u RBBH; Intesa Sanpaolo Banka d.d., BiH 14,30%; Addiko Bank d.d. Sarajevo 14,04%; ProCredit Bank d.d. Sarajevo 11,88%; ZiraatBank BH d.d. Sarajevo 11,79%; Addiko Bank ad Banja Luka 9,70%; Bosna Bank International d.d. 9,23% and other banks 8,48%.

Karakteristike portfolija se redovno analiziraju. Uлагаčke aktivnosti Grupe su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane matičnog društva.

Tokom 2022. godine, Grupa je uložila ukupno 18.227 hiljada BAM u kupovinu obveznica i to iznos od 14.583 hiljada BAM u domaće obveznice i 3.644 hiljada BAM u strane obveznice.

Maksimalnu izloženost kreditnom riziku predstavlja knjigovodstvena vrijednost datih sredstava, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Depoziti kod banaka i dati krediti	119.104	119.104	114.776	114.776
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	72.271	72.271	78.914	78.912
Potraživanja od osiguranja i reosiguranja	8.502	8.502	8.129	8.129
Novac i novčani ekvivalenti	11.497	11.501	10.217	10.327
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	8.959	8.959	7.363	7.363
	220.333	220.337	219.399	219.507

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Portfolio depozita Grupe, te u manjoj mjeri kratkoročna i ostala ulaganja podložna su kreditnom riziku. Ovaj rizik definiše se kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug. Grupa upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu odobravanja kreditnih rizika, redovnim pregledima od strane Komisije za investicije te redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika.

Uprava je donijela kreditnu politiku i izloženost kreditnom riziku se stalno prati. Procjena kreditne sposobnosti vrši se za sve imaoce polise osiguranja te se osigurava obezbjeđenje prije odobrenja ili produžetka odobrenog kredita. Obezbiđenje kredita je propisano Zakonom o osiguranju FBiH.

Potraživanja iz osiguranja, reosiguranja i ostala potraživanja su podijeljena u sljedeće grupe:

U prvu grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija je finansijska situacija stabilna i potraživanja od dužnika koji redovno izvršavaju svoje obaveze, ne kasnije od 90 dana od dana dospijeca, osim za kašnjenje premije do 90 dana. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 5%.

U drugu grupu spadaju dospjela potraživanja od dužnika sa periodično ugroženom finansijskom stabilnošću, ali bez očekivane nesolventnosti ili problema sa likvidnošću, koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem do 180 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 25%.

U treću grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija finansijska stabilnost nije zadovoljavajuća i sa problemima sa likvidnošću, kao i potraživanja od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem do 365 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 50%.

U četvrtu grupu spadaju potraživanja nastala kroz pravni posao koji je nastao na netržišnim uslovima, trgovine posrednika koje proizilaze iz ugovora o osiguranju, potraživanja iz parnica, potraživanja za koja se spori pred nadležnim sudom, potraživanja od dužnika u likvidacionom ili stečajnom postupku ili očekivanom likvidacionom ili stečajnom postupku, zakašnjelim potraživanjima od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem preko 365 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 100%.

Potraživanja iz osnova reosiguranja se odnose na potraživanja od strane bosanskog reosiguravajućeg društva - Bosna RE rangiranog kao B+ po A.M. Najbolje i u 2022. i u 2021. godini.

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Portfolio depozita Grupe, te u manjoj mjeri kratkoročna i ostala ulaganja podložna su kreditnom riziku. Ovaj rizik definiše se kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug. Grupa upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu odobravanja kreditnih rizika, redovnim pregledima od strane Komisije za investicije te redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika.

Uprava je donijela kreditnu politiku i izloženost kreditnom riziku se stalno prati. Procjena kreditne sposobnosti vrši se za sve imaoce polise osiguranja te se osigurava obezbjeđenje prije odobrenja ili produžetka odobrenog kredita. Obezbiđenje kredita je propisano Zakonom o osiguranju FBiH.

Potraživanja iz osiguranja, reosiguranja i ostala potraživanja su podijeljena u sljedeće grupe:

U prvu grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija je finansijska situacija stabilna i potraživanja od dužnika koji redovno izvršavaju svoje obaveze, ne kasnije od 90 dana od dana dospijeca, osim za kašnjenje premije do 90 dana. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 5%.

U drugu grupu spadaju dospjela potraživanja od dužnika sa periodično ugroženom finansijskom stabilnošću, ali bez očekivane nesolventnosti ili problema sa likvidnošću, koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem do 180 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 25%.

U treću grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija finansijska stabilnost nije zadovoljavajuća i sa problemima sa likvidnošću, kao i potraživanja od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem do 365 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 50%.

U četvrtu grupu spadaju potraživanja nastala kroz pravni posao koji je nastao na netržišnim uslovima, trgovine posrednika koje proizilaze iz ugovora o osiguranju, potraživanja iz parnica, potraživanja za koja se spori pred nadležnim sudom, potraživanja od dužnika u likvidacionom ili stečajnom postupku ili očekivanom likvidacionom ili stečajnom postupku, zakašnjelim potraživanjima od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem preko 365 dana od dana dospijeca. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 100%.

Potraživanja iz osnova reosiguranja se odnose na potraživanja od strane bosanskog reosiguravajućeg društva - Bosna RE rangiranog kao B+ po A.M. Najbolje i u 2022. i u 2021. godini.

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Tabela ispod predstavlja analizu finansijske imovine Društva po kategorijama, u skladu sa kategorizacijom rejting agencija Standard & Poor's (S&P), Moody's i Fitch.

	Društvo		Rating 2022.		Rating 2021.	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	S&P	Fitch	S&P	Fitch
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju						
Ministarstvo finansija BiH	70.059	75.830				
Rumunija kroz Ministarstvo Finansija	27.472	30.085	B	B3	B3	
Korporativne obveznice	9.184	12.375	BBB-	BBB-	Baa3	BBB-
Republika Hrvatska	15.682	9.936				
Bank of Gospodarstva Krajow, Poljska	6.555	7.469	BBB-	BBB-	Ba1	BBB-
Kraljevina Španija	4.096	5.392	A-	A-	A2	A-
Vlada Republike Srpske	4.037	5.342	A	A-	Baa1	A-
Kanton Sarajevo	3.033	3.226	B		B3	
	-	2.005	B		B3	
Ostala finansijska imovina						
RAIFFEISEN INVEST-Raiffeisen Eurobond fund	2.212	2.201				
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	2.040	2.029	-	-	-	B+
UNIQA Assistance d.o.o. Sarajevo (neocijenjeno)	170	170	B	B+	B	
	2	2	-	-	-	
Depoziti u bankama						
Raiffeisen Bank d.d. BiH	117.494	113.194	A-	A3	A-	A3
Addiko Bank d.d. Sarajevo	24.179	24.178	-	Ba3	Ba3	
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	16.500	16.500	B	BBB+	B	B+
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	13.955	13.956		B-	B2	B+
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH	13.850	13.850	BBB	BBB	BBB	BBB-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	16.800	12.800	B	AAA	B	
Addiko Bank a.d. Banja Luka	10.950	10.850	-	Ba3	B3	B3
NLB banka d.d. Sarajevo	11.400	9.000	BBB-	Baa1	Ba3	Ba3
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	5.000	5.000	B	BBB	Baa1	BB+
Nova banka a.d. Banja Luka	4.960	4.960	-		B3	
	-	2.100	A-	A3	B	B3
					BBB	BBB
Dati krediti	1.301	1.379				

UNIQA Osiguranje d.d.

Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

	Društvo		Društvo		Rating 2022.		Rating 2021.	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	S&P	Moody's	Fitch	S&P	Moody's	Fitch
Potraživanja na osnovu osiguranja i reosiguranja								
Neocijenjeno	8.502	8.129						
Ocijenjeno	-	-						
Novac i novčani ekvivalenti								
Raiffeisen Bank d.d. BiH	8.502	8.129	B	B	B+	B	B	B+
UniCredit Bank d.d. Mostar	11.497	10.217						
Addiko Bank d.d. Sarajevo	11.136	8.791	BBB+	A3	A+	BBB+	A3	BBB
Addiko Bank a.d. Banja Luka	20	914	BBB	Baa1	BBB+	BBB	Baa1	BBB
NLB banka d.d. Sarajevo	171	192	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	61	141	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	9	55	BBB-	Baa2	BBB	BBB-	Baa2	BB+
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH	35	40	B	-	B-	B	-	B+
Sberbank BH d.d. Sarajevo	29	29	-	B3	B-	-	B3	B+
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	5	28	BBB	Baa1	BBB	BBB	Baa1	BBB
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	14	16	-	Baa3	-	-	Baa3	BBB
	6	6	B	B3	-	-	B3	-
	11	4	B	B3	AAA	B	B3	-
TOTAL	211.085	210.950						

UNIQA Osiguranje d.d.

Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Tabela ispod predstavlja analizu finansijske imovine Grupe po kategorijama, u skladu sa kategorizacijom rejting agencija Standard & Poor's (S&P), Moody's i Fitch.

	Društvo 31. decembar 2022.	Društvo 31. decembar 2021.	S&P	Rating 2022. Moody's	Fitch	S&P	Rating 2021. Moody's	Fitch
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju								
Ministarstvo finansija FBiH	70.059	75.830	B	B3	-	B	B3	-
Rumunija kroz Ministarstvo Finansija	27.472	30.085	BBB-	Baa3	BBB-	BBB-	Baa3	BBB-
Korporativne obveznice	9.184	12.375	-	-	-	-	-	-
Republika Hrvatska	15.682	9.936	BBB-	Ba1	BBB-	BBB-	Ba1	BBB-
Bank of Gospodarstva Krajow, Poljska	6.555	7.469	BBB-	A2	A-	A-	A2	A-
Kraljevina Španija	4.096	5.392	A	Baa1	A-	A	Baa1	A-
Vlada Republike Srpske	4.037	5.342	B	B3	-	B	B3	-
Kanton Sarajevo	3.033	3.226	B	B3	-	B	B3	-
	-	2.005	B	B3	-	B	B3	-
Ostala finansijska imovina								
RAIFFEISEN INVEST-Raiffeisen Eurobond fund	2.210	2.199	-	-	-	-	-	-
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo	2.040	2.029	B	B	B+	B	B	B+
	170	170						
Depoziti u bankama								
Raiffeisen Bank d.d. BiH	117.494	113.194	A-	A3	A+	A-	A3	-
Addiko Bank d.d. Sarajevo	24.179	24.178	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	16.500	16.500	B	-	BBB+	B	-	B+
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	13.955	13.956	-	B2	B-	-	B2	B+
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH	13.850	13.850	BBB	-	BBB	BBB	-	BBB-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	16.800	12.800	B	B3	AAA	B	B3	-
Addiko Bank a.d. Banja Luka	10.850	10.850	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
NLB banka d.d. Sarajevo	11.400	9.000	BBB-	Baa1	BBB	BBB-	Baa1	BBB+
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	5.000	5.000	B	B3	BBB	B	B3	-
Nova banka a.d. Banja Luka	4.960	4.960	-	-	-	-	-	-
	-	2.100	-	-	-	-	-	-
Dati krediti								
	1.301	1.379	-	-	-	-	-	-

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

	Društvo 31. decembar 2022.	Društvo 31. decembar 2021.	S&P	Rating 2022. Moody's	Fitch	S&P	Rating 2021. Moody's	Fitch
Potraživanja na osnovu osiguranja i reosiguranja	8.502	8.129						
Neocijenjeno	-	-						
Ocijenjeno	8.502	8.129	B	B	B+	B	B	B+
Novac i novčani ekvivalenti	11.501	10.327						
Raiffeisen Bank d.d.BIH	11.136	8.885	A-	A3	A+	A-	A3	BBB
UniCredit Bank d.d. Mostar	24	929	BBB	Baa1	BBB+	BBB	Baa1	BBB
Addiko Bank d.d. Sarajevo	171	192	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
Addiko Bank a.d. Banja Luka	61	141	-	Ba3	AAA	-	Ba3	-
NLB banka d.d. Sarajevo	9	55	BBB-	Baa1	BB+	BBB-	Baa1	BB+
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	35	40	B	-	BBB+	B	-	B+
Intesa Sanpaolo Banka d.d.BIH	29	30	BBB	-	BBB	BBB	-	BBB
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	5	29	-	B1	B-	-	B1	B+
Sberbank BH d.d. Sarajevo	14	16	-	Baa3	-	-	Baa3	BBB
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	6	6	B	B3	AAA	B	B3	-
Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo	11	4	B	B3	BBB	B	B3	-
TOTAL	211.067	211.058						

38. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Ugovori o osiguranju imovine

Kod ugovora o osiguranju imovine, klimatske promjene mogu dovesti do češćih i ozbiljnijih ekstremnih vremenskih nepogoda (npr. poplave, oluje...) i uzrokovati značajne posljedice (npr. potraživanja za slijeganje/odronjavanje tla). Za određene ugovore, Društvo je također ograničilo broj odštetnih zahtjeva koji mogu biti plaćeni u bilo kojoj godini polise ili je uvelo maksimalne iznose predviđene za isplatu šteta u bilo kojoj godini polise.

Društvo ima pravo da ponovno procijeni rizik i/ili promijeni odredbe i uslove prilikom te procjene. Takođe je moguće da se nametnu odbitne stavke i da se odbace netačne tvrdnje. Takvi ugovori su zajamčeni pozivanjem na komercijalnu vrijednost zamjene imovine i osiguranog sadržaja i ograničenja isplate potraživanja su uvijek uključena da obuhvate vrijednost za isplatu po nastanku osiguranog događaja. Trošak obnavljanja imovine, zamjene ili odštete za sadržaj i vrijeme koje je potrebno za ponovno započinjanje prekinutih poslovnih aktivnosti su glavni faktori koji utiču na nivo potraživanja prema ovim politikama.

Najveća vjerovatnoća za nastanak značajnih gubitaka u ovim ugovorima proizilazi iz štete nastale zbog oluje ili poplave. Društvo ima reosiguranje za pokrivanje ovakve štete.

Tabela ispod prikazuje koncentraciju bruto obaveza u ugovorima za neživotno osiguranje po vrsti ugovora:

Izraženo u BAM '000	2022. Bruto obaveze		2021. Bruto obaveze	
	Prijenosne premije	Rezervisanja za štete	Prijenosne premije	Rezervisanja za štete
Nezgoda	2.492	2.480	2.902	2.066
Zdravlje	1.588	289	1.232	208
Kasko	2.799	1.237	2.885	1.310
Prijevoz	28	48	23	16
Imovina	2.515	3.045	2.562	2.568
Osiguranje od autoodgovornosti	2.686	5.740	2.811	5.796
Osiguranje od odgovornosti trećih lica	1.263	37	1.244	406
Ukupno	13.371	12.876	13.659	12.370

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Grupe i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućem vremenskom periodu.

Grupa ima portfolio likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima.

Grupa upravlja rizikom likvidnosti konstantnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova i uklapanjem profila dospijeća finansijske imovine i obaveza.

U Napomeni 40. objavljene su analize dospijeća finansijske imovine i finansijskih obaveza na datum bilansa.

U Napomeni 32. objavljene su analize dospijeća tehničkih rezervi Grupe.

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Fer vrijednost

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili obaveza podmiriti po tržišnim uslovima. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju izražena je po fer vrijednosti. Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti, pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Upravljanje kapitalom

Glavni cilj Društva pri upravljanju kapitalom je da ispuni uslove propisane od strane Federalnog Ureda za nadzor, kao regulatorne agencije za tržište osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Minimum dioničkog kapitala je 8.000 hiljada BAM, od čega za Neživot 5.000 hiljada BAM, a za Život je 3.000 hiljade BAM. Registrovani dionički kapital na 31. decembar 2022. iznosi 16.003 hiljadu BAM i na 31. decembar 2021. iznosi 16.003 hiljadu BAM i Društvo ispunjava sve navedene kriterije.

Zakon o osiguranju, podzakonski akti i dio pravila o upravljanju rizicima određuje adekvatnost kapitala, koji mora biti jednak barem limitu solventnosti, dok kapital prema pravilima nadzornog tijela treba iznositi najmanje trećinu limita solventnosti (ne manje od 5.000 hiljada BAM).

Adekvatnost kapitala se izračunava u skladu sa Zakonom o osiguranju kako slijedi:

	2022.	2021.
Društvo i Grupa		
Neživotno osiguranje		
Margina solventnosti	3.827	4.427
Garantni fond – 1/3 margine solventnosti	(1.276)	(1.476)
Minimalni garantni fond	10.000	10.000
Životno osiguranje		
Margina solventnosti	12.536	12.070
Garantni fond – 1/3 margine solventnosti	(4.179)	(4.023)
Minimalni garantni fond	12.536	12.070
 Margina solventnosti	 16.363	 16.496
Garantni fond – 1/3 margine solventnosti	(5.455)	(5.499)
Minimalni garantni fond	22.536	22.070
 Dionički kapital	 16.003	 16.003
Zakonske rezerve	12.485	12.485
Nematerijalna imovina	(2.372)	(2.420)
Adekvatnost kapitala	26.117	26.068

Margina solventnosti se računa odvojeno za životna i neživotna osiguranja.

U segmentu neživotnog osiguranja, štete i premija u protekle tri godine se ponderiše sa faktorima rizika određenim od strane nadzornog tijela, pri čemu se viši iznos uzima kao margina solventnosti.

U segmentu života, margina solventnosti se izračunava ponderisanjem matematičke rezerve s faktorima rizika određenim od strane nadzornog tijela. Pored toga, suma rizika se dodaje i ponderira sa faktorima rizika koje propisuje nadzorno tijelo, zavisno od trajanja osiguranja.

Garantni fond se računa kao iznos veći od minimalnog garantnog fonda zahtijevanog zakonom (10.000 hiljada BAM za neživotna osiguranja i 6.000 hiljade BAM za životna osiguranja) ili garantnog fonda izračunatog kao 1/3 margine solventnosti.

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

39. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje kapitalom (nastavak)

Adekvatnost kapitala ne može biti manja od margine solventnosti, garantnog fonda 1/3 margine solventnosti i minimalno propisanog garantnog fonda. Sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine uslovi adekvatnosti kapitala su ispunjeni.

40. Analiza dospijeća

Dospijeće finansijske imovine i obaveza za Društvo na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. prikazano je u tabelama u nastavku, na osnovu preostalog ugovornog dospijeća po nediskontovanim tokovima novca, izuzev za bilanse osiguranja i reosiguranja. Procijenjeno preostalo dospijeće rezervi za ugovore o osiguranju prikazano je u Napomeni 32.

31. decembar 2022.	Do 6	6 - 12	1 - 2	2 - 5	Više od 5	Ukupno
Društvo	mjeseci	mjeseci	godine	godina	godina	
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	12.401		57	14.983	42.618	70.059
Ostala finansijska imovina					2.212	2.212
Depoziti i krediti	9.319	5.292	22.178	82.315	-	119.104
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	8.502	-	-	-	-	8.502
Novac i novčani ekvivalenti	11.497	-	-	-	-	11.497
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	8.959	-	-	-	-	8.959
Ukupna finansijska imovina	50.678	5.292	22.235	97.298	44.830	220.333
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.891	-	-	-	-	5.891
Obaveze po najmovima	-	270	100	68	-	438
Obaveze po uzetim kreditima	4.742	-	-	-	-	4.742
Ostale finansijske obaveze	3.961	-	-	-	-	3.961
Ukupno finansijske obaveze	14.594	270	100	68	-	15.032
31. decembar 2021.	Do 6	6 - 12	1 - 2	2 - 5	Više od 5	Ukupno
Društvo	mjeseci	mjeseci	godine	godina	godina	
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	9.331	7.069	11.381	3.276	45.653	76.710
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	2.204	2.204
Depoziti i krediti	2.202	4.145	11.210	84.719	12.500	114.776
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	8.129	-	-	-	-	8.129
Novac i novčani ekvivalenti	10.217	-	-	-	-	10.217
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	7.363	-	-	-	-	7.363
Ukupna finansijska imovina	37.242	11.214	22.591	87.995	60.357	219.399
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	6.049	-	-	-	-	6.049
Obaveze po najmovima	-	298	238	140	2	678
Ostale finansijske obaveze	3.827	-	-	-	-	3.827
Ukupno finansijske obaveze	9.876	298	238	140	2	10.544

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

40. Analiza dospijeća (nastavak)

31. december 2022.	Do 6	6 - 12	1 - 2	2 - 5	Više od 5	Ukupno
Grupa	mjeseci	mjeseci	godine	godina	godina	
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	12.401	-	57	14.983	42.618	70.059
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	2.212	2.212
Depoziti i krediti	9.319	5.292	22.178	82.315	-	119.104
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	8.502	-	-	-	-	8.502
Novac i novčani ekvivalenti	11.501	-	-	-	-	11.501
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	8.959	-	-	-	-	8.959
Ukupna finansijska imovina	50.682	5.292	22.235	97.298	44.830	220.337
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	6.190	-	-	-	-	6.190
Obaveze po najmovima	-	270	100	68	-	438
Obaveze po uzetim kreditima	4.745	-	-	-	-	4.745
Ostale finansijske obaveze	3.985	-	-	-	-	3.985
Ukupno finansijske obaveze	14.920	270	100	68	-	15.358
31. december 2021.	Do 6	6 - 12	1 - 2	2 - 5	Više od 5	Ukupno
Grupa	mjeseci	mjeseci	godine	godina	godina	
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	9.331	7.069	11.381	3.276	45.653	76.710
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	2.202	2.202
Depoziti i krediti	2.202	4.145	11.210	84.719	12.500	114.776
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	8.129	-	-	-	-	8.129
Novac i novčani ekvivalenti	10.327	-	-	-	-	10.327
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	7.363	-	-	-	-	7.363
Ukupna finansijska imovina	37.252	11.214	22.591	87.995	60.355	219.507
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu osiguranja i reosiguranja	6.049	-	-	-	-	6.049
Obaveze po najmovima	-	298	238	140	2	678
Ostale finansijske obaveze	3.866	-	-	-	-	3.866
Ukupno finansijske obaveze	9.915	298	238	140	2	10.593

41. Analize promjena kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju finansijsku imovinu i obaveze Društva iz djelokruga MRS-a 39 analizirane prema periodima promjene kamatnih stopa koje se određuju na osnovu preostalog ugovornog dospjeća i ugovornog perioda.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu Uprave o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa za Društvo i Grupu na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom periodu, ali uzimajući u obzir pretpostavke o kamatnim stopama na kojima se zasniva izračun matematičke rezerve (Napomena 32. (d)), pokazuju izvjesnu osjetljivost dobiti Društva i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također uticati i valutna struktura imovine i obaveza te kapitala i rezervi. Iznosi navedeni ispod su u skladu sa knjigovodstvenim stanjima te uključuju i nedospjelu kamatu.

31. decembar 2022. Društvo	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju - obveznice i dionice	2,25%	12.401	-	57	14.983	42.618	-	70.059
Ostala finansijska imovina		-	-	-	-	-	2.212	2.212
Depoziti banaka	1,71%	9.319	5.100	22.178	81.206	-	-	117.803
Kreditni kljentima	4,00%	-	192	-	1.109	-	-	1.301
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	8.502	8.502
Novac i novčani ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	11.497	11.497
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	8.959	8.959
Ukupno finansijska imovina		21.720	5.292	22.235	97.298	42.618	31.170	220.333
Finansijske obaveze								
Obaveze iz osnova osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	5.891	5.891
Obaveze po uzetim kreditima	-	4.742	-	-	-	-	-	4.742
Obaveze po najmovima	3,98%	-	270	100	68	-	-	438
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	3.961	3.961
Ukupno finansijske obaveze		4.742	270	100	68	-	9.852	15.032

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

41. Analize promjena kamatnih stopa (nastavak)

31. decembar 2022. Grupa	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju								
- obveznice i dionice	2,25%	12.401	-	57	14.983	42.618	-	70.059
Ostala finansijska imovina		-	-	-	-		2.212	2.212
Depoziti banaka	1,71%	9.319	5.100	22.178	81.206	-	-	117.803
Kreditni kljentima	4,00%	-	192	-	1.109	-	-	1.301
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	8.502	8.502
Novac i novčani ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	11.501	11.501
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	8.959	8.959
Ukupno finansijska imovina		21.720	5.292	22.235	97.298	42.618	31.174	220.337
Finansijske obaveze								
Obaveze iz osnova osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	6.190	6.190
Obaveze po uzetim kreditima	-	4.745	-	-	-	-	-	4.745
Obaveze po najmovima	3,98%	-	270	100	68	-	-	438
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	3.985	3.985
Ukupno finansijske obaveze		4.745	270	100	68	-	10.175	15.358

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

41. Analize promjena kamatnih stopa (nastavak)

31. decembar 2021. Društvo	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju - obveznice i dionice	2,14%	9.331	7.069	11.381	3.276	45.653	-	76.710
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	-	-	2.204	2.204
Depoziti banaka	1,78%	2.202	4.000	11.210	83.484	12.500	-	113.396
Kreditni kljentima	5,50%	-	145	-	1.235	-	-	1.379
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	8.129	8.129
Novac i novčani ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	10.217	10.217
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	7.363	7.363
Ukupno finansijska imovina		11.533	11.214	22.591	87.995	58.153	27.913	219.399
Finansijske obaveze								
Obaveze iz osnova osiguranja i reosiguranja		-	-	-	-	-	6.049	6.049
Ostale finansijske obaveze		-	-	-	-	-	3.827	3.827
Obaveze po najmovima	4,02%	-	298	238	140	2	678	678
Ukupno finansijske obaveze		-	298	238	140	2	10.554	10.554

41. Analize promjena kamatnih stopa (nastavak)

31. decembar 2021. Grupa	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2,14%	9.331	7.069	11.381	3.276	45.653	-	76.710
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	-	-	2.202	2.202
Depoziti banaka	1,78%	2.202	4.000	11.210	83.484	12.500	-	113.396
Kreditni kljentima	5,50%	-	145	-	1.235	-	-	1.379
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	8.129	8.129
Novac i novčani ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	10.327	10.327
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	7.363	7.363
Ukupno finansijska imovina		11.533	11.214	22.591	87.995	58.153	28.021	219.507
Finansijske obaveze								
Obaveze iz osiguranja i reosiguranja	-	-	-	-	-	-	6.049	6.049
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	3.866	3.866
Obaveze po najmovima	4,02%	-	298	238	140	2	678	678
Ukupno finansijske obaveze		-	298	238	140	2	10.593	10.593

42. Prezentacija finansijskih instrumenata po kategoriji mjerenja

U svrhu mjerenja, MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje" Grupa klasifikuje finansijsku imovinu po slijedećim kategorijama: (a) obaveze i potraživanja, (b) finansijska imovina raspoloživa za prodaju i (c) finansijska imovina koja se drže do dospeljeća. Finansijske obaveze se klasificiraju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju usklađivanje finansijske imovine prema navedenim kategorijama mjerenja sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine:

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

42. Prezentacija finansijskih instrumenata po kategoriji mjerenja (nastavak)

31. decembar 2022. Društvo	Kredit i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	11.497	-	11.497
Dužnički vrijednosni papiri	-	70.059	70.059
Kapitalni vrijednosni papiri	-	2.214	2.214
Depoziti kod banaka	117.803	-	117.803
Kredit i komitentima	1.301	-	1.301
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.502	-	8.502
	139.103	72.273	212.376

31. decembar 2022. Grupa	Kredit i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	11.501	-	11.501
Dužnički vrijednosni papiri	-	70.059	70.059
Kapitalni vrijednosni papiri	-	2.212	2.212
Depoziti kod banaka	117.803	-	117.803
Kredit i komitentima	1.301	-	1.301
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.502	-	8.502
	139.107	72.271	211.378

31. decembar 2021. Društvo	Kredit i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	10.217	-	10.217
Dužnički vrijednosni papiri	-	76.710	76.710
Kapitalni vrijednosni papiri	-	2.204	2.204
Depoziti kod banaka	113.396	-	113.396
Kredit i komitentima	1.379	-	1.379
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.129	-	8.129
	133.121	78.914	212.035

31. decembar 2021. Grupa	Kredit i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	10.327	-	10.327
Dužnički vrijednosni papiri	-	76.710	76.710
Kapitalni vrijednosni papiri	-	2.202	2.202
Depoziti kod banaka	113.396	-	113.396
Kredit i komitentima	1.379	-	1.379
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	8.129	-	8.129
	133.231	78.912	212.143

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

43. Potraživanja za osiguranja i reosiguranja po kategoriji

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Potraživanja za osiguranja i reosiguranja		
Dospjelo od osiguranika	11.107	10.975
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja od osiguranika	(3.829)	(3.653)
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja od agenata, brokera i posrednika	-	-
Dospjelo od reosiguratelja	1.224	807
Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja od reosiguratelja	-	-
	8.502	8.129

Procjenjene fer vrijednosti kredita i potraživanja su diskontovani iznosi procijenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će biti primljeni.

44. Procjena fer vrijednosti

44.1 Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti na redovnoj osnovi

Neka finansijska imovina Grupe se mjere po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine (posebno, tehnika vrednovanja i korišteni inputi).

Društvo i Grupa	Fer vrijednost na dan		Hijerarhija fer vrijednosti	Tehnike procjene i ulazni podaci
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
Vladine obveznice				
-Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine				
-Vlada Republike Srpske				
-Bank of Gospodarstwa Krajow	39.554	40.515	Nivo1	- kotirane tržišne cijene
-Kraljevina Španija				
-Republika Hrvatska				
-Republika Portugal				
-Rumunija preko Ministarstva finansija				
-Korporativne obveznice				
Vladine obveznice				
-Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine	30.505	35.315	Nivo 2	- analiza diskontovanog novčanog toka
-Vlada Republike Srpske				
-Kanton Sarajevo				
Ostali vrijednosni papiri				
-RAIFFEISEN INVEST-Raiffeisen Eurobond fund	2.210	2.199	Nivo 1	- kotirane tržišne cijene
- Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo				
	72.269	78.229		

UNIQA Osiguranje d.d.
Napomene uz zasebne i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(Svi iznosi su prikazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije navedeno)

44. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

44.2 Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi (ali su objave fer vrijednosti neophodne)

Za novac i novčane ekvivalente, knjigovodstvena vrijednost predstavlja razumnu približnu vrijednost fer vrijednosti.

Razlike su identificirane samo za sljedeće dugotrajne imovine i dugoročne obaveze mjerene po amortiziranom trošku:

Društvo i Grupa	Knjigovodstveni iznos	Hijerarhija fer vrijednosti	Fer vrijednost
Na dan 31. decembar 2022.			
Depoziti u bankama	117,803	Level 2	119.506
Dati krediti	1,301	Level 2	1.290
	119,104		120.796
Na dan 31. decembar 2021.			
Depoziti u bankama	113.396	Nivo 2	119.302
Dati krediti	1.379	Nivo 2	1.466
	114.775		120.768

Nivo 2 fer vrijednosti gore navedenih finansijskih instrumenata bazira se na diskontovanim novčanim tokovima koristeći trenutnu tržišnu kamatnu stopu za slične instrumente.

45. Događaji nakon datuma izvještajnog perioda

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještajnog perioda i do datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja koji zahtijevaju usklađivanje ili objavljivanje u finansijskim izvještajima.

Odobreno dana 27. marta 2023. godine. u ime i za račun Društva i Grupe od strane:

Eldar Dudo
Direktor

Amela Omerašević
Izvršni Direktor

15. $\frac{1}{2}$ or 0.5

za period od 01.01.2022 do 31.12.2022

1. S obzirom na odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivni prikaz finansijskog položaja i poslovanja pravnog lica:

Značajni postbilansni događaji nastali u periodu od 31.12.2022.godine do datuma predaje finansijskih izvještaja za 2022. godinu

Na temelju od 31.12.2022. do datuma usvajanja i predaje finansijskih izvještaja za 2022. godine mijenja se zbirna bilanca obitrasne obdugađa u smislu MRS 10.

Red. broj	Pozicija	2022. godina Iznos KM	Plan za 2023. godinu Iznos KM	INDEXS 3:2*100
1	2	3	4	5
1	POSREDOVANJE	71.641.778	75.107.941	105
2	POSREDOVANJE	68.272.165	70.021.428	103
3	POSREDOVANJE	3.369.613	5.086.513	151

7. Ali bi se zaradi povečane plinirne zastojnosti za 5 % udarni zasloni bi trebali sprijeti razvoju celovitega sistema? Ali bi se dovedlo do povečanja dobijte?

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

U skladu s tim, u istom istraživanju, u istom uzorku, istraživači su proučavali i razvojni procesi i razvojni procesi u smislu MRS u istom uzorku.

Informacije o otkupu vlastitih dionica i udjela

[†] tokom 2022. godine nije bilo sticanja vlastitih dionica, odnosno udjela.

Informacije o poslovnim segmentima

1. siječnja 2022. godine nema posebnih poslovnih segmenata u smislu MRS-a 14.

6) **Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja**

Smatramo korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja.

7) **Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita**

U cilju upravljanja finansijskim i drugim rizicima, društvo provodi usvojene politike:

8) **Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica**

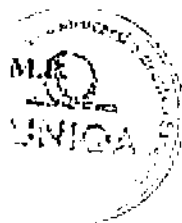
Ukupna izloženost u Društvu je usmjerena na osigunjavanje da se u situaciji nepredviđivosti poslovanje svaki dan odvija bez finansijskih rizika. Tržišni rizik je prisutan i njime se upravlja adekvatno: cjenovnim odlozima i kreditnim. Rizik od promjene deviznih kurseva javlja se u slučaju kad Društvo posluje iz inozemstva. Izloženost riziku deviznog kursa jer posluje sa različitim valutama. Društvo nije izloženo kreditnom riziku. Upravno upravlja rizikom likvidnosti održavanjem dovoljnog iznosa gotovine i likvidnih sredstava adekvatno izveća finansiranja.

9) **Mjere na zaštiti životne sredine**

Društvo prevođi sve aktivnosti koje su zakonska obaveza u vezi sa zaštitom životne sredine.

10) **Prilaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja**

Prilaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja

ELI DARIDI DO

51 **Informacije o poslovnim segmentima**

U toku 2022. godine nema posebnih poslovnih segmentata u smislu MRS-a 14.

61 **Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja**

U toku korištenih finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja.

71 **Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita**

U cilju upravljanja finansijskim i drugim rizicima, društvo provodi usvojene politike.

81 **Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica**

Upravljanje rizicima u Društva je usmjereno na postojanje da se u situaciji nepredviđenosti poslovanja, uključujući i finansijski rizik. Tržišni rizik je prisutan i njime se upravlja adekvatnom cjenovnom politikom počinjama. Rizik od promjene deviznih kurseva javlja se u slučaju kao Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku deviznog kursa jer posluje sa različitim valutama. Društvo nije izloženo kreditnom riziku. Oprezno upravlja rizikom likvidnosti odražavanjem dovoljno visokog nivoa obezbjeđenja adekvatnih izvora finansiranja.

91 **Mjere na zaštiti životne sredine**

Društvo provodi sve aktivnosti koje su zakonska obaveza u vezi sa zaštitom životne sredine.

101 **Prikaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja**

10.12.2022.

10.12.2022.

Eldar Durko
Odgovorno lice

FINRAX Osiguranje d.d.
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE

19.02.2023

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za period od 01.01.2022 do 31.12.2022

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivnan prikaz finansijskog poslovanja i poslovanja pravnog lica:

Značajni postbilansni događaji nastali u periodu od 31.12.2022.godine do datuma predaje finansijskih izvještaja za 2022. godinu

U periodu od 01.01.2022. do datuma usvajanja i predaje finansijskih izvještaja za 2022. godinu nap. lica nema značajnih događaja u smislu MRS-a 10.

R a z l o g	Pozicija	2022. godina	Plan za 2023. godinu	INDEKS 3/2*100
		Iznos KM	Iznos KM	
1	2	3	4	5
1	Ukupni prihodi	25.380.757	28.082.167	111
2	Ukupni rashodi	23.514.755	24.410.719	104
3	Ukupni prihod KM	1.866.002	3.671.448	197

Plan za 2023. godinu planira rasti prihod za 11%, ukupni rashodi bi trebali biti manji za 4% u odnosu na prihode, i planiran je rast od 4%.

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

U periodu od 01.01.2022.godine nema zabilježenih aktivnosti istraživanja i razvoja u smislu MRS-a 13.

Informacije o otkupu vlastitih dionica i udjela

U toku 2022. godine nije bilo sticanja vlastitih dionica, odnosno udjela.

Informacije o poslovnim segmentima

U toku 2022. godine nema posebnih poslovnih segmenata u smislu MRS-a 14.

Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja

U skladu sa stavom 1. finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja su:

Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

U skladu sa stavom 2. finansijskim i drugim rizicima, društvo provodi navedene politike:

Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica

U skladu sa stavom 1. Društvo je usvojeno na osnovu toga da se u skladu sa ocjenjivačima rizika, kao što su: finansijskih rizika, tržišni rizik je prisutan i kome se napreduju adekvatnim postupcima i politikama zaštite. Rizik od promjene deviznih kursa mijlja se u slučaju kad Društvo posluje sa različitim valutama. Društvo je izloženo je riziku deviznog kursa jer posluje sa različitim valutama. Društvo je izloženo je riziku likvidnosti od državljanima i državljanima. Društvo je izloženo je riziku likvidnosti od državljanima i državljanima.

Mjere na zaštiti životne sredine

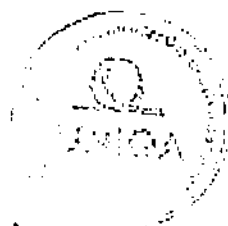
U skladu sa stavom 1. sve aktivnosti koje su zakonska obaveza u vezi sa zaštitom životne sredine.

Prikaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja

Prilog 1

Prilog 2

Prilog 3

[Handwritten signature]